RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ROMA GERMEN İMPARATORLUĞU

KARACAN

ROMA GERMEN İMPARATORLUĞU

17

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

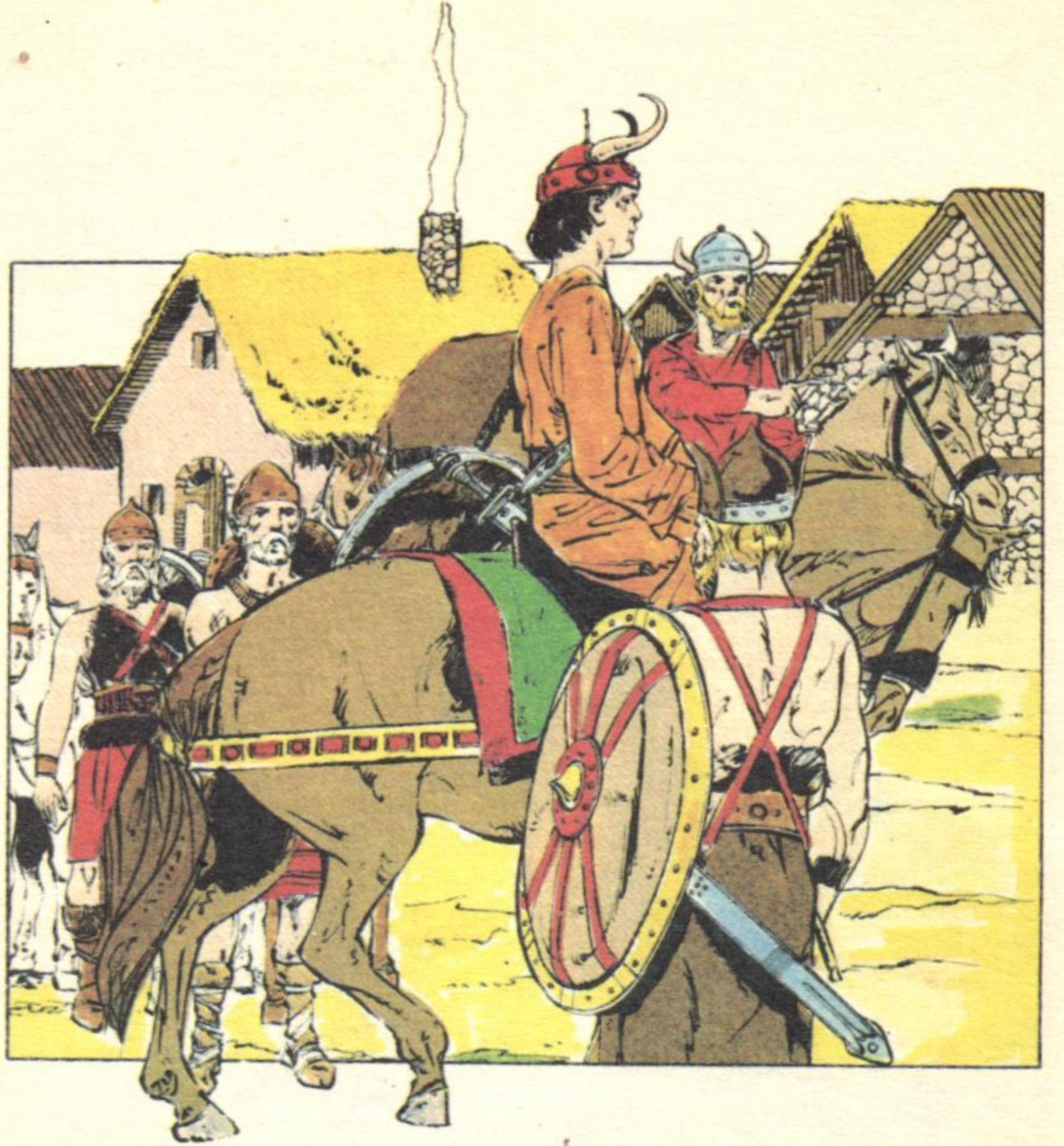
Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. Ali İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENİO ZOPPI**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5 sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

Renk Ayrımı: **ÇALİ GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASIMEVİ**
Adres: **KARACAN YAYINLARI,** Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul
Tel: 527 00 34 - 526 69 00
Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

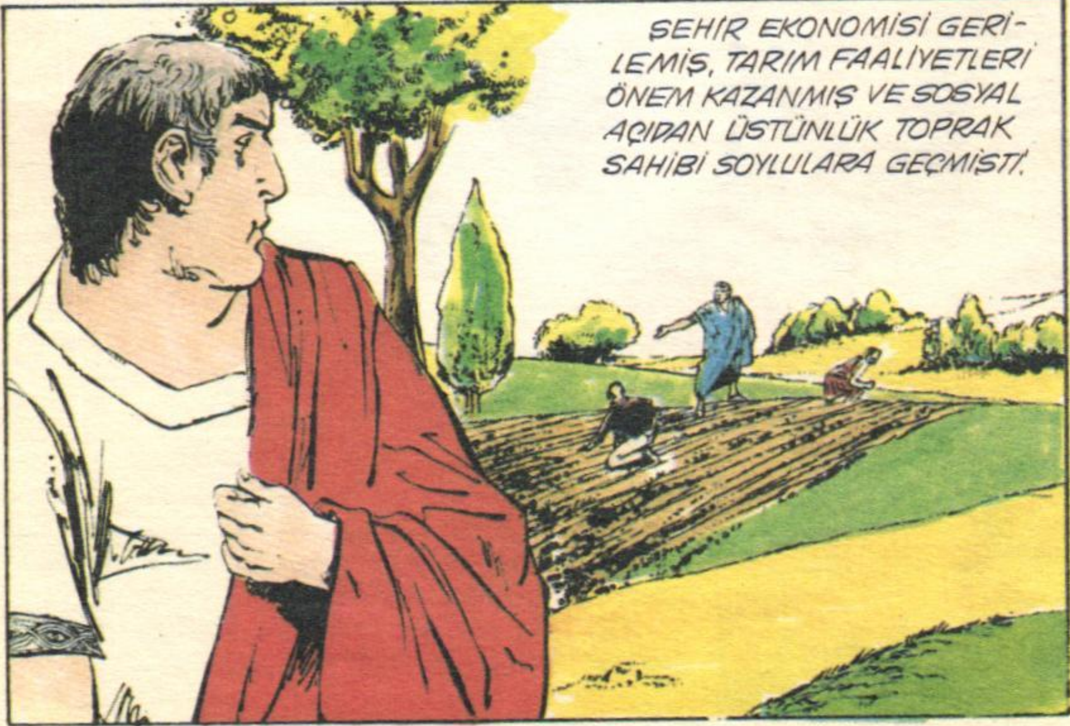
ROMA-GERMEN İMPARATORLUĞU

ROMA-GERMEN İMPARATORLUĞU

V. YÜZYIL SONUNDAN VII. YÜZYIL ORTALARINA KADAR AVRUPA'YA EGEMEN OLAN GÜÇLERİN BAŞINDA, ROMA-GERMEN KRALLIKLARI, BİZANS İMPARATORLUĞU VE HIRİSTİYAN KİLİSESİ GELİYORDU.
GÜÇLÜ GERMEN ORDUSUNUN YANI SIRA ROMA'NIN GELİŞMİŞ SOSYAL, KÜLTÜREL VE POLİTİK YAPISI DA KRALLIKLARIN TEMELİNİ OLUŞTURAN BAŞLICA UNSURLARDI.
3

SOSYO-EKONOMİK ALANDA BÜYÜK BİR DEĞİŞİKLİK SÖZ KONUSU DEĞİLDİ, AKSİNE ROMA İMPARATORLUĞU'NUN SON DÖNEMLERİNE (284-476) BENZER BİR DURUM HÂKİMDİ.

ŞEHİR EKONOMİSİ GERİLEMİŞ, TARIM FAALİYETLERİ ÖNEM KAZANMIŞ VE SOSYAL AÇIDAN ÜSTÜNLÜK TOPRAK SAHİBİ SOYLULARA GEÇMİŞTİ.

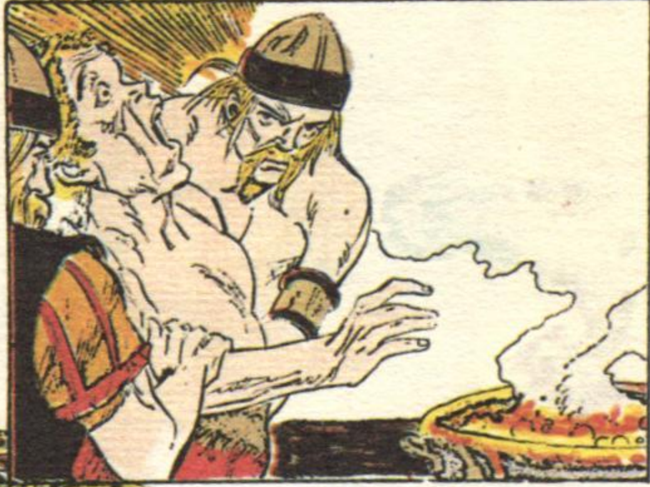
4

ANCAK "LATİFUNDİA" ADI VERİLEN
GENİŞ ARAZİLERE SAHİP GERMEN
SOYLULARI ESKİ ROMA SOYLULARININ
YERİNİ TUTMAKTAN UZAKTILAR.

GERMENLER KOMSULARI OLAN ROMA-
LILARIN SOSYAL YAŞANTILARINA TÜMÜYLE
YABANCI SAYILMAZLARDI. ZAMAN ZAMAN
ROMALILARIN BAŞ DÜSMANI, ZAMAN ZA-
MAN DA MÜTTEFİĞİ OLARAK YAŞAMISLAR,
DAHA SONRA ROMA ORDUSUNA KATILA-
RAK LATİN TOPLUMU İÇİNDE BELLİ BİR
YERE SAHİP OLMUSLARDI.

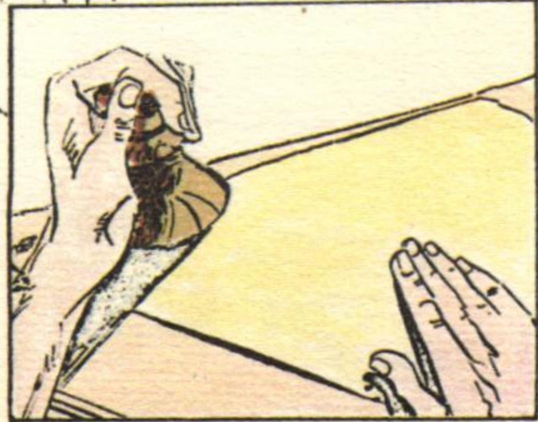

BUNUNLA BERABER TAMAMEN LATİN KÜLTÜRÜNÜ BENİMSEDİKLERİ DE SÖYLENEMEZDİ. BELİRLİ YASA VE KURALLARIN IŞIĞINDA YÖNETİLEN ROMALILARIN AKSİNE, KENDİLERİNE HAS GELENEKSEL TÖRE VE ADALET ANLAYIŞLARI VARDI.

HIRISTİYANLIĞI KABUL ETMİŞ OLAN ÇOK SAYIDA GERMEN BULUNMASINA RAĞMEN.....

...KİLİSE TARAFINDAN YASAKLANAN ARİANUSÇULUĞU BENİMSEYEN GERMENLERİN SAYISI BİR HAYLİ KABARIKTI.

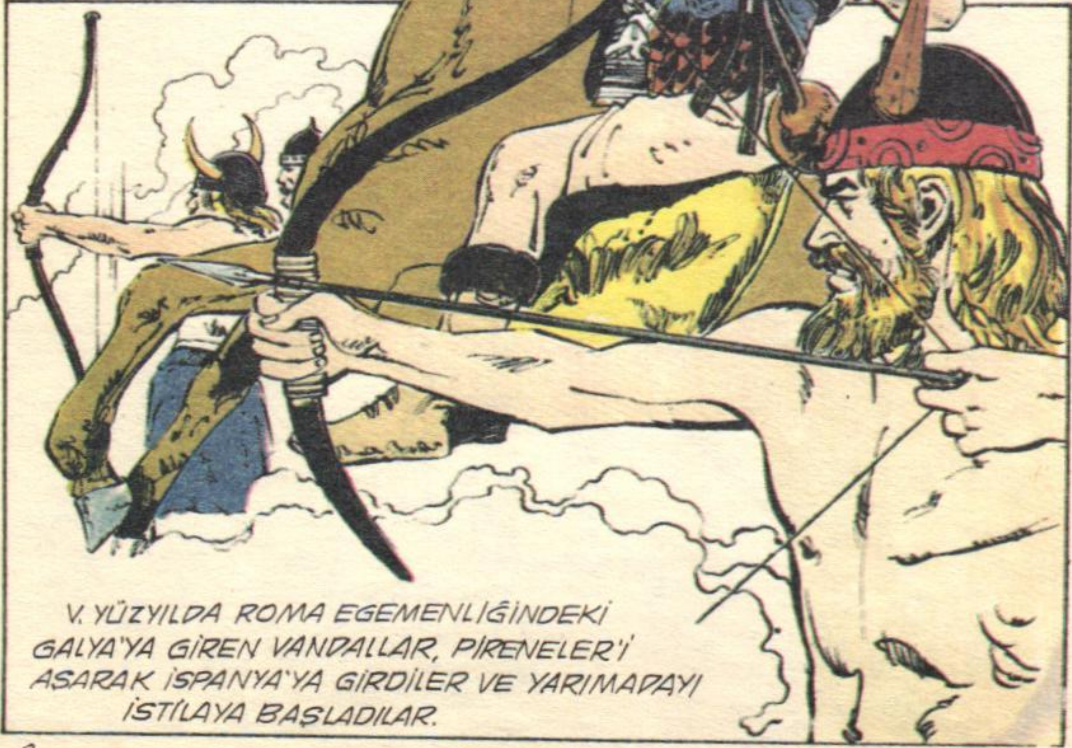

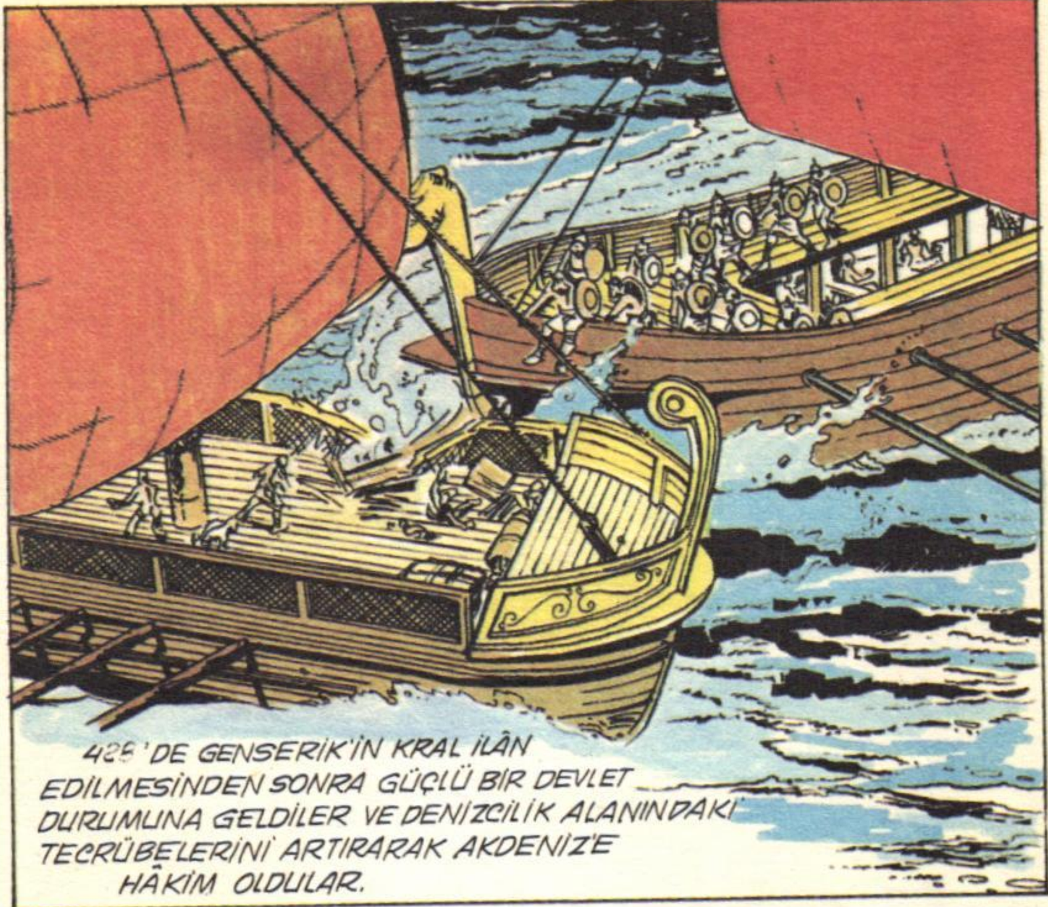

BATI ROMA İMPARATORLUĞU'NUN KALINTILARI ÜZERİNDE ÇEŞİTLİ KRALLIKLAR KURMUŞ OLAN BARBAR KAVİMLER, HER ŞEYE RAĞMEN AZINLIK DURUMUNDAYDILAR. BİR ZAMAN SONRA LATİNLERLE GER-MENLER ARASINDAKİ EVLENMELERİ YASAKLAYARAK, KENDİ IRKLARINI KORU-MA YOLUNDA ÖNEMLİ BİR ADIM ATMIŞ OLDULAR.

YİNE DE DEVLET HİZMETİNDE KENDİ-LERİNDEN ÇOK DAHA TECRÜBELİ OLAN ROMALILARDAN VAZGEÇEMİYORLARDI.

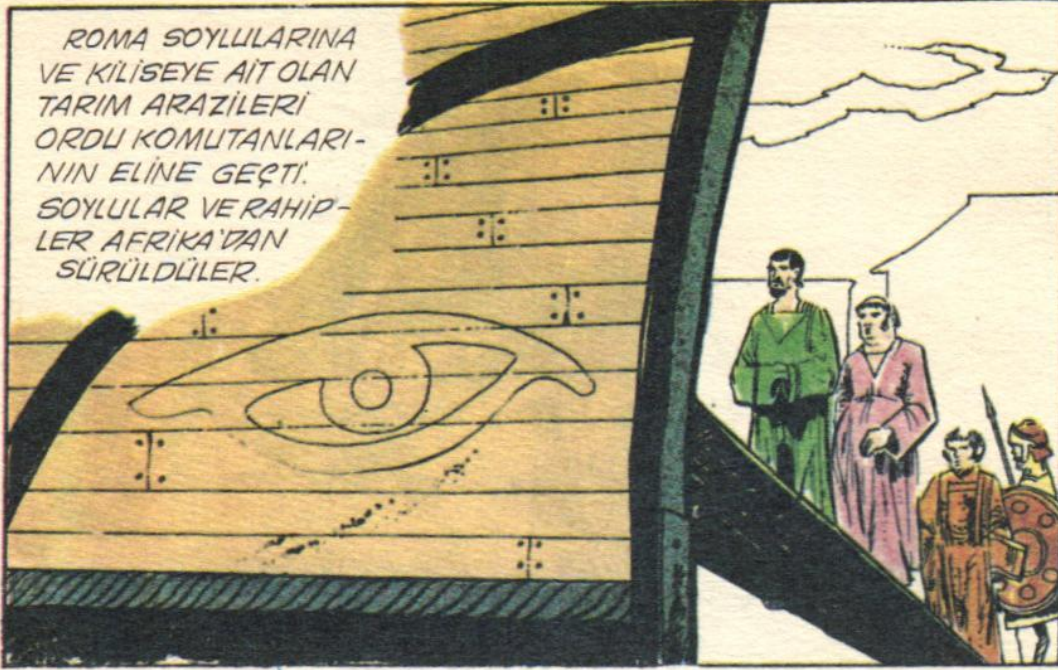
7

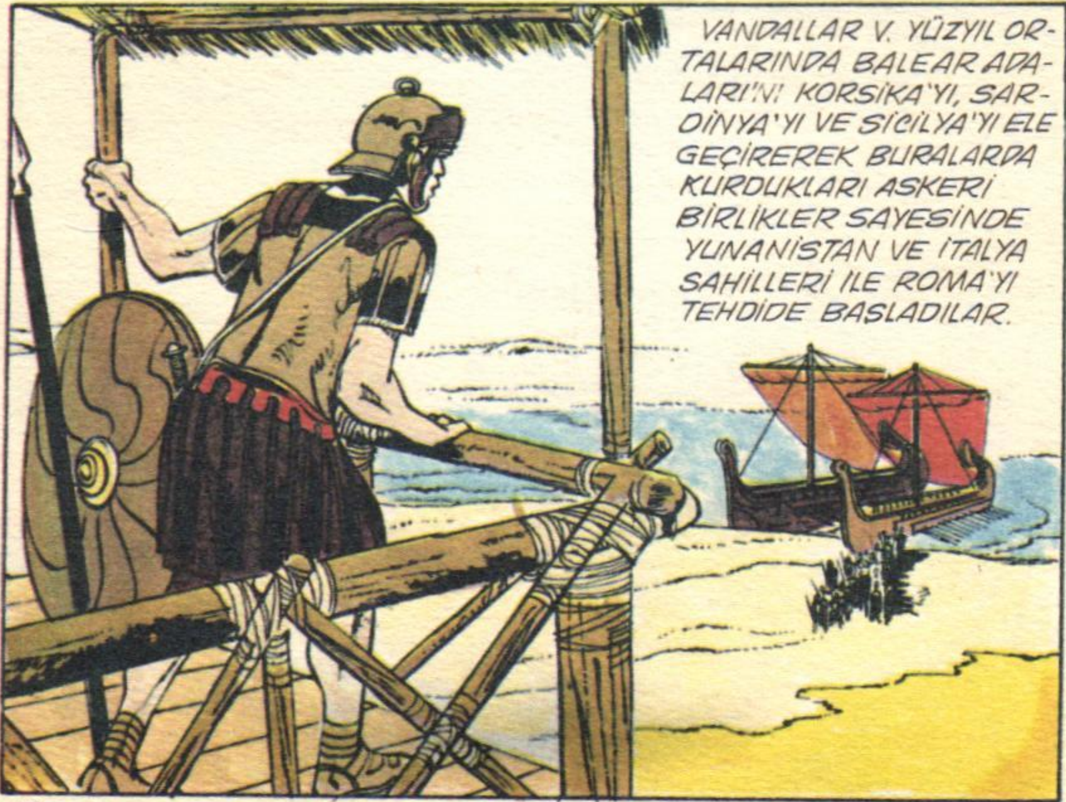

HER ROMA-GERMEN KRALLIĞI AYRI BİR SİYASİ VARLIK DURUMUNDA OLDUĞUNA GÖRE, HEPSİNİ TEKER TEKER İNCELEMEK DAHA YERİNDE OLACAKTIR KANISINDAYIZ. İSTER-SENİZ SÖZE VANDALLARDAN BAŞLAYALIM.

V. YÜZYILDA ROMA EGEMENLİĞİNDEKİ GALYA'YA GİREN VANDALLAR, PİRENELER'İ AŞARAK İSPANYA'YA GİRDİLER VE YARIMADAYI İSTİLAYA BAŞLADILAR.

425 'DE GENSERİK'İN KRAL İLÂN
EDİLMESİNDEN SONRA GÜÇLÜ BİR DEVLET
DURUMUNA GELDİLER VE DENİZCİLİK ALANINDAKİ
TECRÜBELERİNİ ARTIRARAK AKDENİZ'E
HÂKİM OLDULAR.

KISA SÜREDE ROMA'NIN TAHIL AM-
BARI DURUMUNDA OLAN KUZEY AFRİ-
KA'YI İSGAL EDEREK, 1.000 Km.LİK BİR
KIYI ŞERİDİ BOYUNCA KOLONİLER
KURDULAR.

ROMA SOYLULARINA VE KİLİSEYE AİT OLAN TARIM ARAZİLERİ ORDU KOMUTANLARI-NIN ELİNE GEÇTİ. SOYLULAR VE RAHİP-LER AFRİKA'DAN SÜRÜLDÜLER.

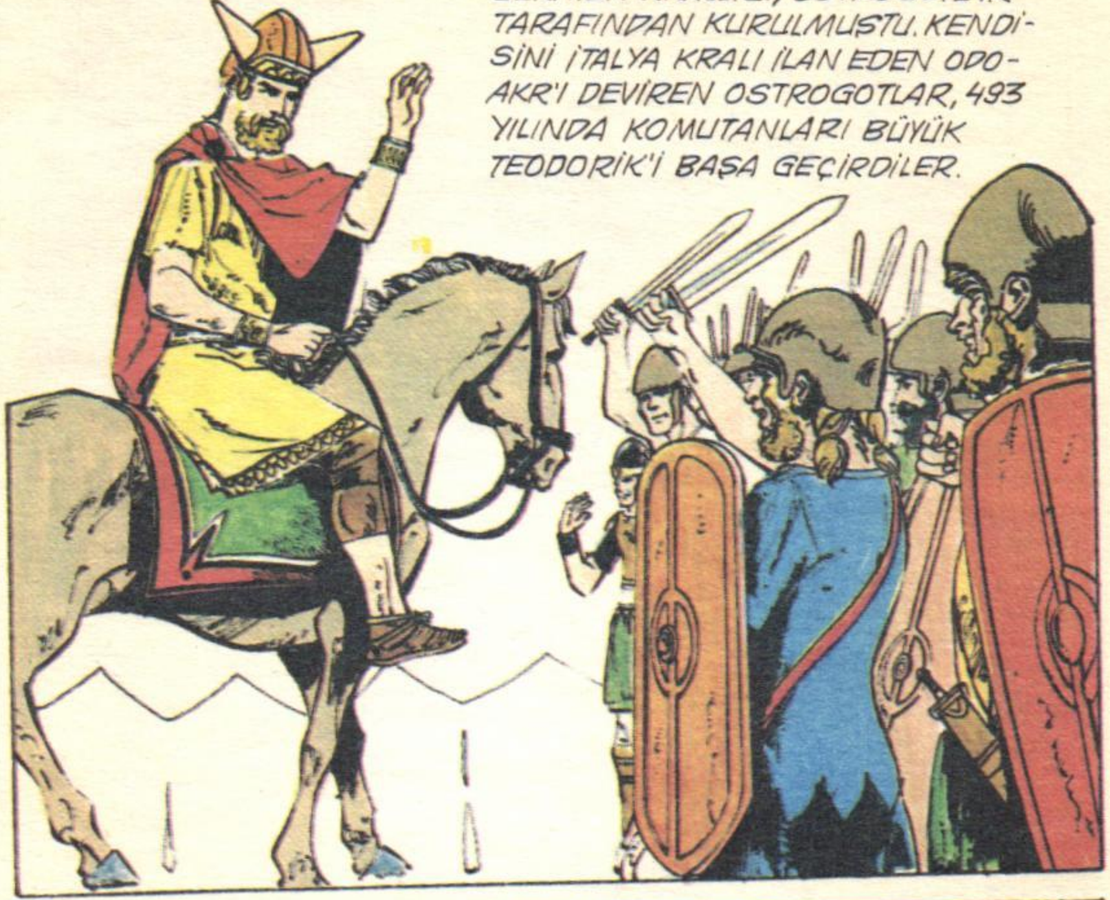

VANDALLAR V. YÜZYIL OR-TALARINDA BALEAR ADA-LARI'NI KORSİKA'YI, SAR-DİNYA'YI VE SİCİLYA'YI ELE GEÇİREREK BURALARDA KURDUKLARI ASKERİ BİRLİKLER SAYESİNDE YUNANİSTAN VE İTALYA SAHİLLERİ İLE ROMA'YI TEHDİDE BAŞLADILAR.

10

GENSERİK'TEN SONRA BAŞA GEÇEN ÖTEKİ KRALLAR ZAMANINDA DA KATOLİKLERE KARŞI SÜRDÜRÜLEN BASKI DEVAM ETTİ.

BİZANS SARAYINDA YETİŞMİŞ BİR KRAL OLAN HİLDERİK, TAHTA GEÇER GEÇMEZ BU BASKIYA BİR SON VERMEK İSTEDİ, ANCAK 530'DA DÜZENLENEN BİR KOMPLO SONUCU ÖLDÜRÜLDÜ.
11

BİZANS İMPARATORU JUSTİNİANUS BU DURUMDAN YARARLANARAK VANDALLAR ÜZERİNE BİR SEFER DÜZENLEDİ VE ONLARI KENDİ TOPRAKLARINDA YENİLGİYE UĞRATTI (533). VANDALLARIN BİR KISMI SÜRGÜNE GÖNDERİLDİ, DİĞER BİR KISMI BİZANS ORDUSU SAFLARINDA YER ALMAYA ZORLANDI.
BU YENİLGİ VANDAL KRALLIĞI'NIN DA SONU OLDU. KUZEY AFRİKA'NIN YÖNETİMİ BİZANS'A GEÇTİ.
12

BAŞARILI BİR DEVLET ADAMI OLAN TEODORİK, YEDİ YAŞINDA BİZANSLILARCA ESİR EDİLMİŞ, 17 YAŞINA KADAR GREKO-ROMEN KÜLTÜRÜNDE YETİŞMİŞ, DOLAYISIYLA İMPARATORLUĞUN DEVLET TEŞKİLÂTINI VE ASKERİ GÜCÜNÜ YAKINDAN TANIMA FIRSATINI ELDE ETMİŞ VE İKTİDARI SÜRESİNCE BİZANS'LA BARIŞ İÇİNDE YAŞAMIŞTI.

TEODORİK GERMEN KRALLARI ARASINDA AKRABALIKLAR KURMA YOLUNA GİTTİ VE KIZLARINDAN BİRİNİ BURGOND PRENSİ SİGİSMOND'A VERİRKEN KENDİSİ DE FRANKLARIN KRALI KLOVİS'İN KIZ KARDEŞİ İLE EVLENDİ.

DAHA SONRA AYNI AMAÇLA DAMAT EDİNDİĞİ VİZİGOT KRALI II. ALARİK'İN KIZ KARDEŞİ İLE DE VANDAL KRALI TRASAMUND'U EVLENDİRDİ.

14

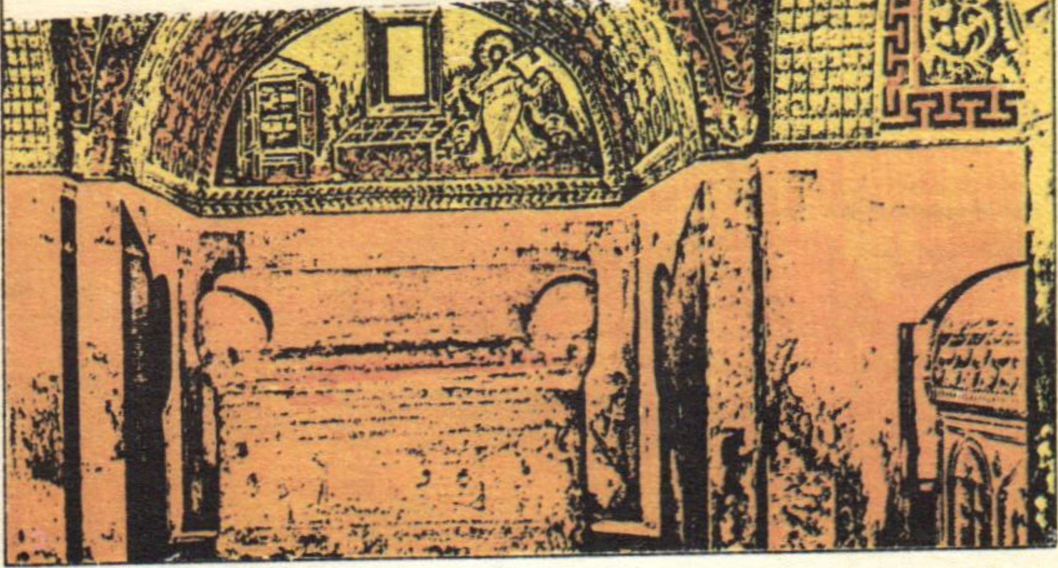

... KASSİODOROS İSE BİRER BİLİMSEL VE DİNSEL ARAŞTIRMA MERKEZLERİ DURUMUNDA OLAN "VİVAR-YUM"LARIN KURULMASINA ÖNCÜLÜK ETMESİ İLE TANINIR.

OSTROGOTLAR DA ARİANUSÇULU-ĞU BENİMSEMELERİNE RAĞMEN, TEODORİK DEVRİNDE KATOLİKLER DİNİ İNANÇLARINDA SERBEST BIRAKIL-DILAR.

15

OSTROGOTLAR DEVRİNDE GERÇEKLEŞ-TİRİLEN ESERLERİN BAŞINDA ÇOK SAYIDA TAPINAK, SARAY, SU KEMERİ VE SURLAR GELİR. RAVENNA'DA İNŞA EDİLEN SANT'-APOLLİNARE KİLİSESİ VE KRAL SARAYI (GÜNÜMÜZDE BU SARAYDAN HİÇBİR İZ KALMAMIŞTIR) TİPİK BİZANS.....

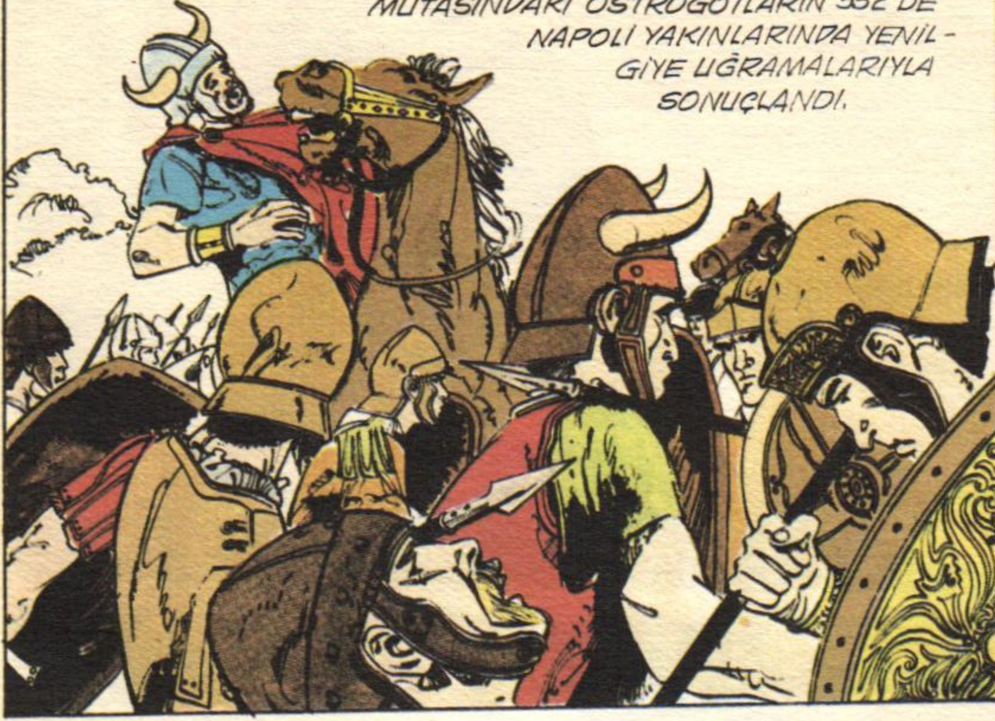

...MİMARİSİ ÜRÜNLERİDİR. TEODORİK DEVRİNDE HORATİUS (M.Ö 65-8) VE VERGİLİUS (M.Ö. 70-19) GİBİ LATİN ŞAİRLERİNİN ESERLERİ YENİDEN KALEME ALINMIŞ, RESMİ DİL LATİNCE OLMASINA RAĞMEN YUNANCA'NIN DA ÖĞRENİLMESİNE ÖNEM VERİLMİŞTİR.

16

TEODORİK'İN 33 YIL SÜREN İKTİDARI BOYUNCA BARIŞ BOZULMADI. ANCAK ÖLÜMÜNDEN SONRA BAŞA GEÇEN KRALLAR ÜLKENİN BİRLİĞİNİ KORUMADA ONUN KADAR BAŞARILI OLAMADILAR.

İÇ KARIŞIKLIKLAR VE SİYASİ ENTRİKALARLA YIPRANAN OSTROGOT KRALLIĞI, BİZANS İMPARATORU JUSTİNİANUS'UN YAYILIMCI POLİTİKASINA HEDEF OLMAKTA GECİKMEDİ (536).

17

BIZANSLILARLA OSTROGOTLAR ARASINDA GEÇEN ZORLU MÜCADELE, KRAL TEİAS KOMUTASINDAKİ OSTROGOTLARIN 552'DE NAPOLİ YAKINLARINDA YENİLGİYE UĞRAMALARIYLA SONUÇLANDI.

KRALLARINI YİTİREN OSTROGOTLAR DOĞUYA SÜRÜLDÜLER VE TARİH SAHNESİNDEN UZAKLAŞTILAR.

OSTROGOTLARLA AKRABA OLAN VİZİGOTLAR İSE ROMA'YI YAĞMALADIKTAN SONRA 413'TE GALYA'NIN GÜNEYİNİ İŞGAL ETMİŞLERDİ. ZAYIF DURUMDA OLAN ROMA, KENDİLERİNİ İMPARATORLUĞUN MÜTTEFİKİ OLARAK TANIDI.

KRALLIK EN PARLAK DÖNEMİNİ, KARDEŞİNİ ÖLDÜREREK BAŞA GEÇEN (466) ÖRİK DEVRİNDE YAŞADI. VİZİGOTLAR KRAL ÖRİK KOMUTASINDA GALYA'NIN TAMAMINI İŞGAL EDEREK İSPANYA İÇLERİNDE İLERLEMEYE BAŞLADILAR. ASKERLERCE ELE GEÇİRİLEN TOPRAKLAR KISA SÜREDE ONLARI İZLEMEKTE OLAN SİVİLLER TARAFINDAN YERLEŞİM BÖLGESİ HALİNE GETİRİLDİ.

BU DÖNEMDE VİZİGOTLARIN, HER İKİSİ DE
GALYA TOPRAKLARINDA OLAN İKİ BAŞKENT-
LERİ BULUNUYORDU: BORDEAUX (BORDO)....
...VE TOULOUSE (TULUZ).
ÖRİK, LATİN VE GER-
MEN İLERİ GELENLERİNİ
SARAYINDA TOPLADI.

DEVLET KADEMELERİNİ YENİDEN
TEŞKİLÂTLANDIRARAK BURALARA
KONT VEYA DÜK UNVANINI VERDİĞİ
ROMALILARI YERLEŞTİRDİ.

O ZAMANA KADAR SÖZLÜ DURUMDA OLAN GERMEN KA-NUNLARI İLK KEZ ONUN DEVRİNDE YAZILI HALE GELDİ.
ÖRİK'İN 484 YILINDA ÖLÜMÜNDEN SONRA VİZİGOTLAR GALYA ÜZERİNDEKİ EGEMENLİKLERİNİ YAVAŞ YAVAŞ KAYBET-MEYE BAŞLADILAR. BÜYÜK BİR KESİMİN İSPANYA'YA GÖÇ ETMESİYLE BİRLİKTE YENİ BAŞKENT TOLEDO OLDU.
21

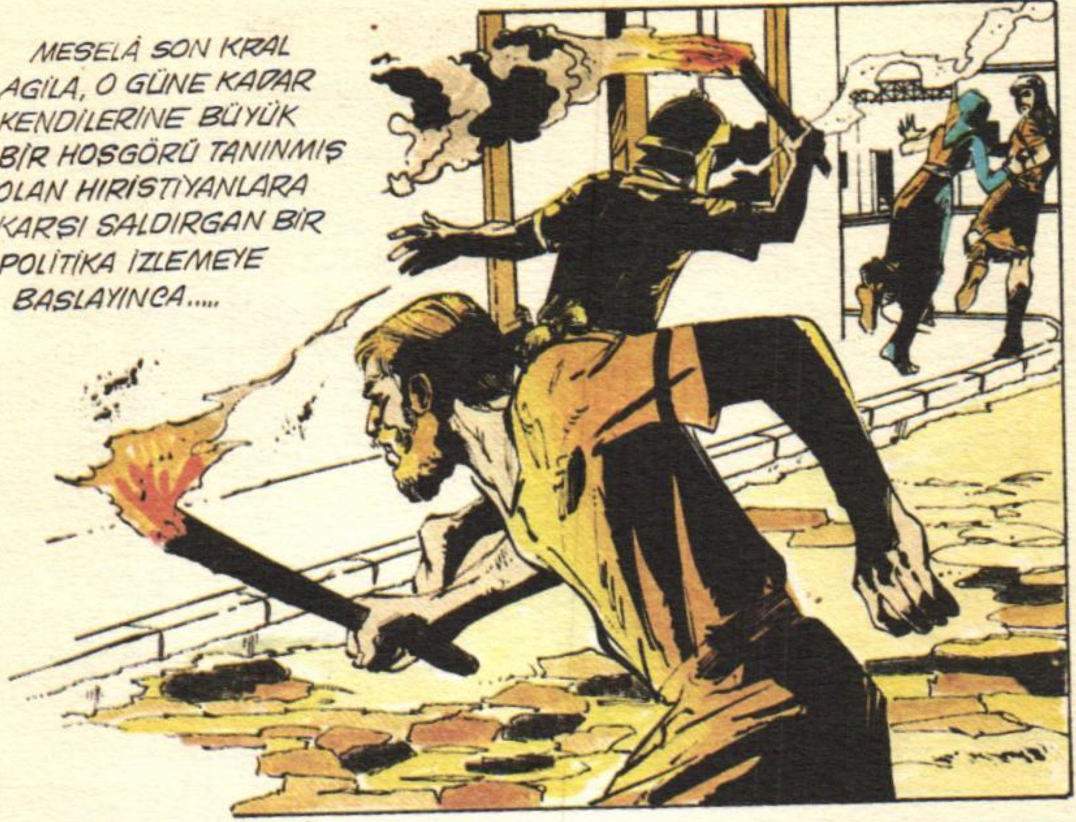
GERMEN KRALİYET SEÇİM SİSTEMİNİ ORTADAN KALDIRAN VİZİGOT KRALLARI BABADAN OĞULA GEÇEN BİR SİSTEMİ YÜRÜRLÜĞE KOYDULAR.

BU DURUM SOYLULARIN İSE KARIŞMASINA YOL AÇTI VE BÜYÜK BİR SİYASİ İSTİKRARSIZLIK DOĞDU. SOYLULAR YÖNETİMİNİ BEĞENMEDİKLERİ KRALLARI BİRER BİRER TAHTTAN İNDİRMEYE BAŞLADILAR. 526-554 YILLARI ARASINDA BU ŞEKİLDE DÖRT KRALA TAHTTAN EL ÇEKTİRİLMİŞ VE ÖLÜMLE SONUÇLANAN OLAYLAR MEYDANA GELMİŞTİ.

22

MESELÂ SON KRAL AGİLA, O GÜNE KADAR KENDİLERİNE BÜYÜK BİR HOŞGÖRÜ TANINMIŞ OLAN HIRİSTİYANLARA KARŞI SALDIRGAN BİR POLİTİKA İZLEMEYE BAŞLAYINCA.....

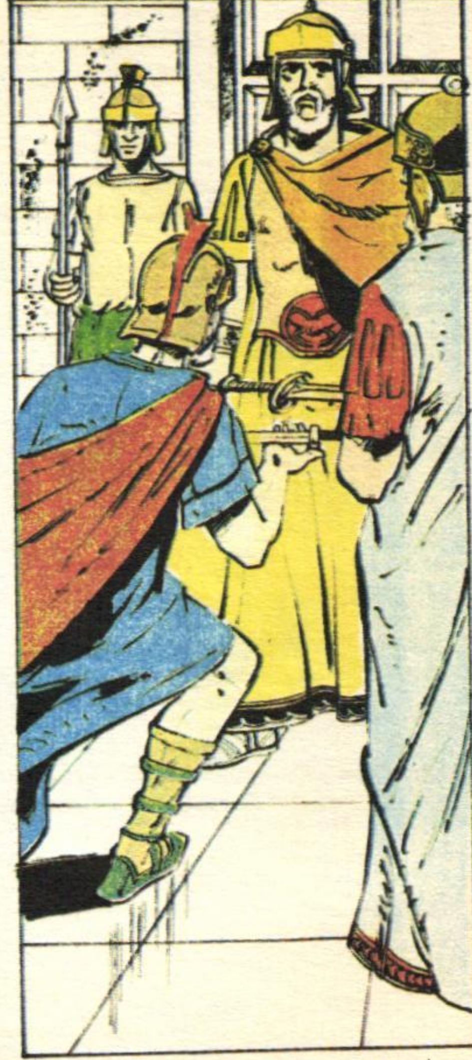

.... BİZANS'IN DA DESTEĞİYLE KATOLİK ATHANAGİLD (ATANAGİLD) 553'TE BÜYÜK BİR AYAKLANMA BAŞLATTI.
BAŞLANGIÇTA YARDIM ETMEK ÜZERE MÜTTEFİK DEVLETİN TOPRAKLARINA GİRMİŞ OLAN BİZANSLILAR, ZAMANLA İSPANYA'NIN GÜNEYİNİ ELE GEÇİREREK İŞGALCİ BİR POLİTİKA İZLEMEYE BAŞLADILAR.

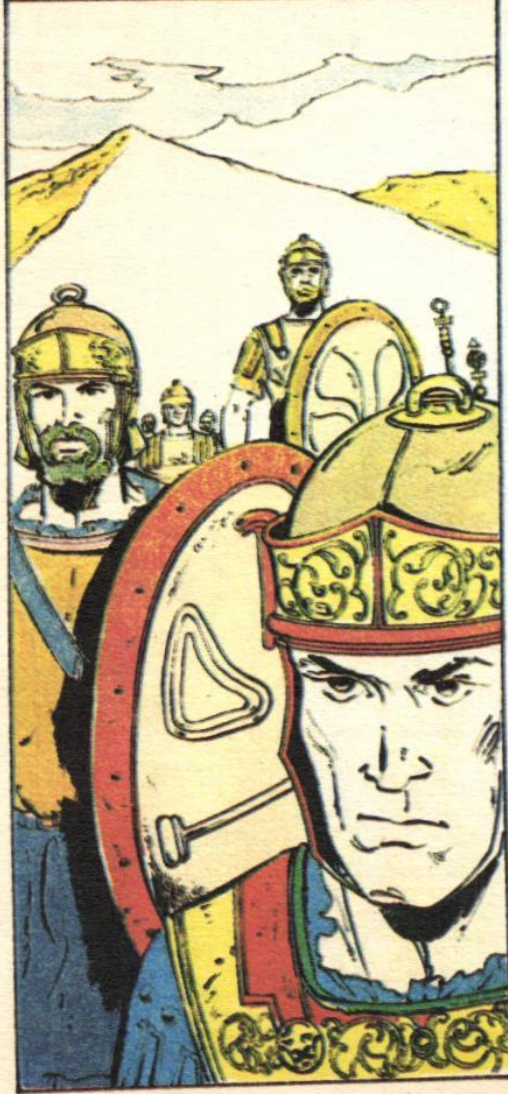
23

AGİLA'NIN 554'TE ÖLDÜRÜLME-
SİNDEN SONRA BAŞA GEÇEN ATHA-
NAGİLD BU DURUMUN ÇABUK FARKI-
NA VARARAK BİZANS'A KARŞI
SALDIRIYA GEÇMEKTE
GECİKMEDİ.

UZUN SÜREN SAVAŞ YILLARI
SIRASINDA GERMEN KAVİMLERİ
TEK BİR GÜÇ ALTINDA BİRLEŞTİLER.
BU DA, O ZAMANA KADAR BİLME-
DİKLERİ BİR DUYGU OLAN
MİLLİYETÇİLİKTİ.

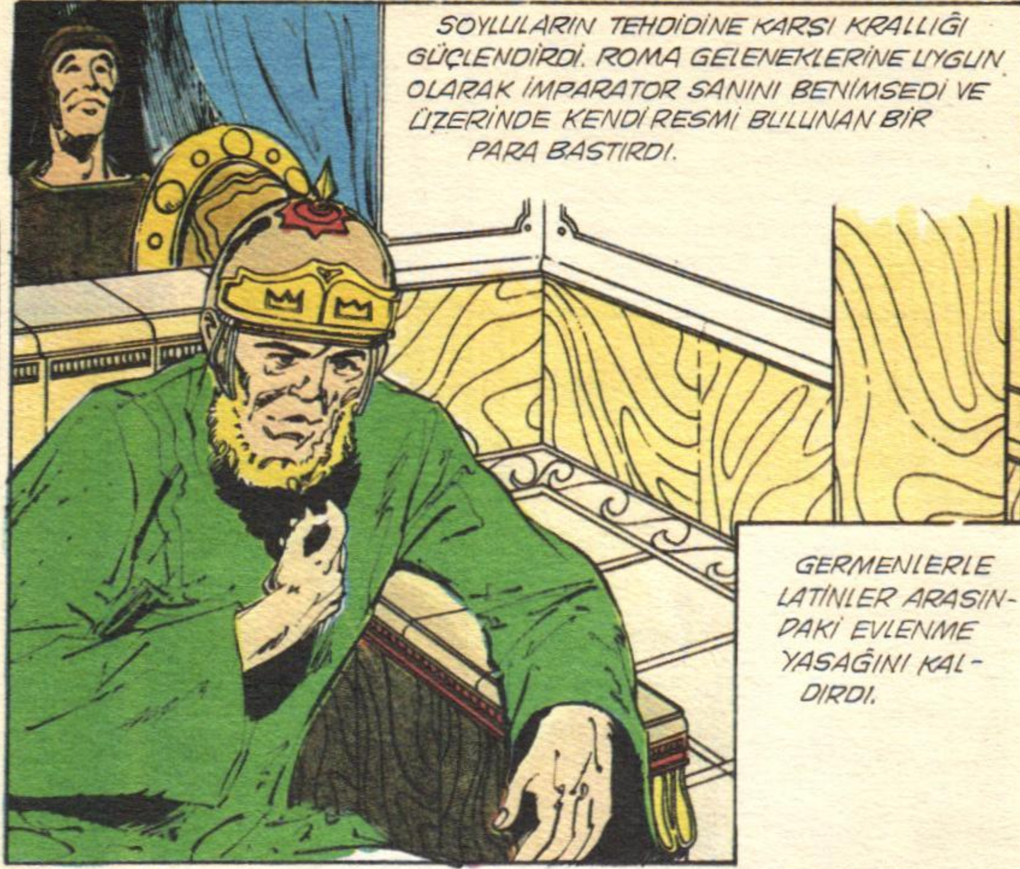
YARIMADANIN LATİN ASILLI HALKI BAŞLANGIÇTA KENDİLERİNİ BİZANS'A YAKIN HİSSEDERLERKEN SİYASİ ÇIKARLARININ BİZANS'LA ÇATIŞMASI ÜZERİNE VİZİGOTLARIN YANINDA YER ALARAK ONLARLA BİRLİKTE İSTİLACILARA KARŞI MÜCADELE ETMEYE BAŞLADILAR.

BU ŞEKİLDE GELİŞEN MİLLİ ŞUUR, KRAL LEOVİGİLD (568-586) ZAMANINDA DAHA DA GÜÇ KAZANDI. LEOVİGİLD BİZANSLILARCA İŞGÂL EDİLMİŞ OLAN ENDÜLÜS'Ü GERİ ALDI VE GALİCİA BÖLGESİNDEKİ SÜEVLERİ KENDİSİNE BAĞLADI.

25

OĞLU I. REKAREDO DEV-
RİNDE (586-601) DİNİ BİR-
LİK SAĞLANARAK TOLEDO'-
DA BİR KONSİL TOPLANDI
VE HIRISTİYANLIK DEVLETİN
RESMİ DİNİ HALİNE GELDİ.

26

630 YILINDA BİZANSLILARIN ELİNDE BULUNAN BİRKAÇ LİMAN ŞEHRİ KUŞATILARAK İBERİK YARIMADASININ VİZİGOTLAR TARAFINDAN FETHİ TAMAMLANDI. SADECE DAĞLARDA YAŞAYAN BASKLAR BAĞIMSIZLIKLARINI KORUMAYA DEVAM ETTİLER.

ANCAK BU KARAR, KRAL RECESVİNTO DEVRİNDE (653-672) TAMAMEN TERSİNE İŞLEYEREK YENİDEN MUTLAK MONARŞİYE GEÇİLDİ.

"LİBER JUDICIORUM" (HUKUK Kİ-TABI) ADLI ESERİN RECESVİNTO'YA AİT OLDUĞU SANILMAKTADIR. ROMA VE VİZİGOT KANUNLARININ ÖZÜNÜ TEŞKİL EDEN BU ESER 654'TE KALEME ALINMIŞTIR.

VİZİGOT KRALLIĞI DOĞU AKDENİZ ÜLKELERİ İLE SIKI BİR TİCARİ İLİŞKİ İÇİNDEYDİ. BUNA RAĞMEN EKONOMİSİ TARIMA DAYANIRDI VE BU DURUM TOPRAK SAHİBİ BİR SINIFLA TARIMLA UĞRAŞAN KİLİSE KURULUŞLARININ ETKİNLİĞİNİ ARTIRMAKTAYDI.

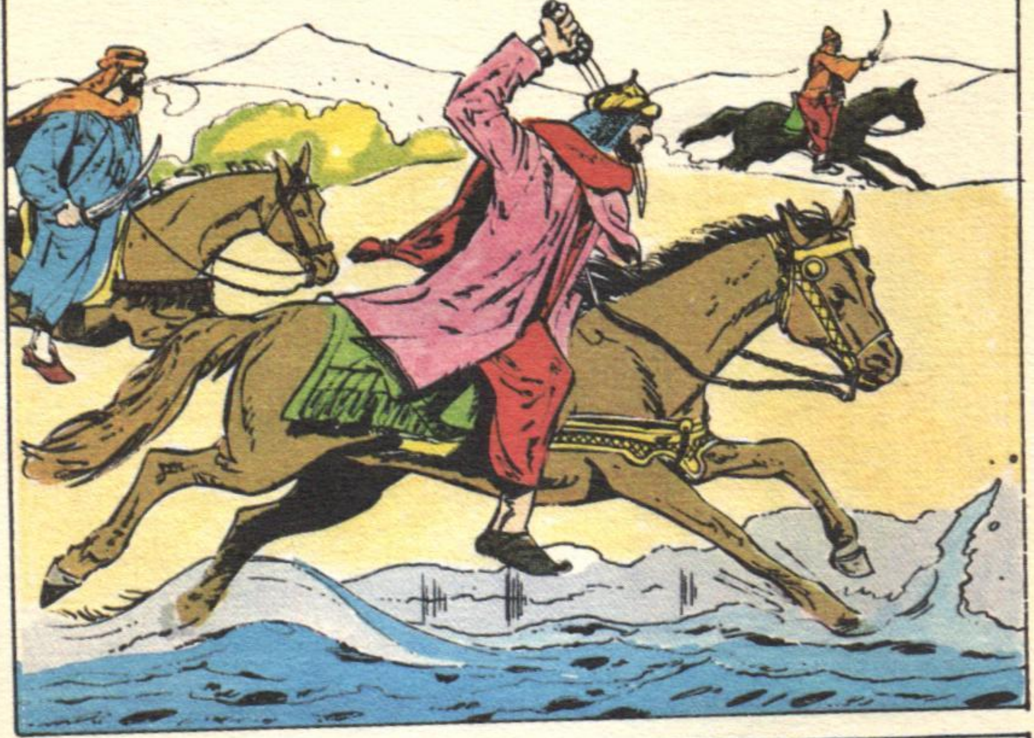

GEÇ ROMA SANATI ETKİSİNDE GELİŞEN İSPANYOL-VİZİGOT SANATININ EN GÜZEL ÖRNEKLERİ, KUYUMCULUK VE ALTIN İŞLEMECİLİĞİ DALINDA VERİLMİŞTİR.

VİZİGOT KRALLIĞI VARLIĞINI VIII. YÜZYIL BAŞLARINA KADAR KORUDU. BU TARİHTE İSPANYA, DAHA ÖNCE KUZEY AFRİKA'YI ELLERİNE GEÇİRMİŞ OLAN ARAPLARCA İŞGÂL EDİLDİ.

VİZİGOTLAR LATİN KÜLTÜRÜNÜ NE KADAR ÇABUK BENİMSEMİŞLERSE ANGIL VE SAKSONLAR DA KENDİ KÜLTÜRLERİNİ O DENLİ KORUMAYI BAŞARMIŞ BİR ULUSTUR.

31

BUNU İKİ FAKTÖRE BAĞLAMAK MÜMKÜNDÜR. BİRİNCİSİ ADI GEÇEN KAVİM SÜREKLİ DENİZ YOLUNU KULLANMIŞ, İKİNCİSİ YERLEŞİM BÖLGESİ OLARAK ROMA ETKİSİNDEN UZAK BRİTANYA'YI TERCİH ETMİŞTİR.

ÜLKE BU DEVİRDE M.Ö. 350 YILINDA BÖLGEYE YERLEŞEN HİNT-AVRUPA ASILLI KELTLERİN TORUNLARI OLAN KOMUTANLARIN İDARESİNDEYDİ.

BİR ASIR BOYUNCA DEVAM EDEN ANGIL VE SAKSON GÖÇLERİ SONUNDA KELTLER AZINLIK DURUMUNA DÜŞTÜLER VE İRLANDA'YA GÖÇ ETMEK ZORUNDA KALDILAR.
BÖLGENİN YENİ SAKİNLERİ ARASINDA SİYASİ BİR BİRLİK BULUNMAMAKTAYDI. VI. YÜZYIL SONUNDA KURULAN BELLİ BAŞLI KRALLIKLAR: WESSEX (VESSEKS), MERCIA (MERSİA) VE NORTHUMB-RİA (NORTÜMBRİA) ADIYLA ANILIRLARDI.

33

ANGIL VE SAKSONLAR GEÇEN
BIR ASRIN SONUNDA BRİTANYA'-
NIN VERİMLİ TOPRAKLARINI TÜ-
MÜYLE ELE GEÇİRMEYİ BAŞAR-
DILAR.

LATİNCE'NİN YERİNİ İNGİLİZCE ALDI.
ANCAK HER BÖLGE FARKLI BİR İNGİLİZCE
KONUŞMAKTAYDI.

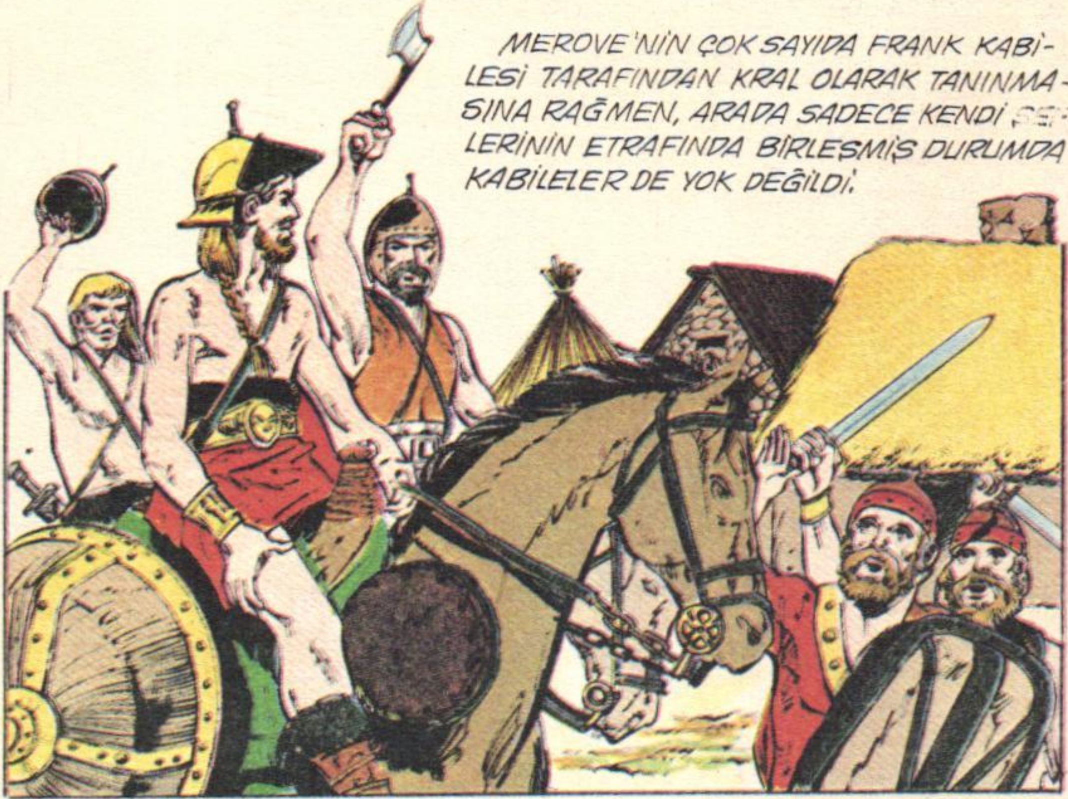
FRANK ADI BAŞLANGIÇTA KUZEY DENİZİ KIYILARI VE REN NEHRİ DOLAYLARINDA YAŞAYAN GÖÇEBE KAVİMLER İÇİN KULLANILIRDI. ROMA İMPARATORLUĞU'NUN PARÇALANMASIYLA BİRLİKTE FRANKLAR DA V. YÜZYIL BAŞLARINDA GALYA'NIN KUZEYİNE YERLEŞTİLER.

35

446'DA ÖNEMLİ BİR GALYA KENTİ OLAN TOURNAI'Yİ (TURNE) ELE GEÇİREREK BU-RASINI BAŞKENT YAPTILAR. ŞEFLERİ ME-ROVE'NİN KRAL İLÂN EDİLMESİYLE MERO-VENJLER SÜLÂLESİ BAŞA GEÇMİŞ OLDU.

ROMA'NIN MÜTTEFİKİ DURU-MUNDA OLAN FRANKLAR, BİZZAT MEROVE'NİN KOMUTASINDA GALYALILAR VE ROMALILARLA BİRLİKTE KATALONYA OVASINDA ATTİLA'NIN ORDUSUNA KARŞI İMPARATORLUĞU SAVUNMA GÖREVİNİ ÜSTLENDİLER.

36

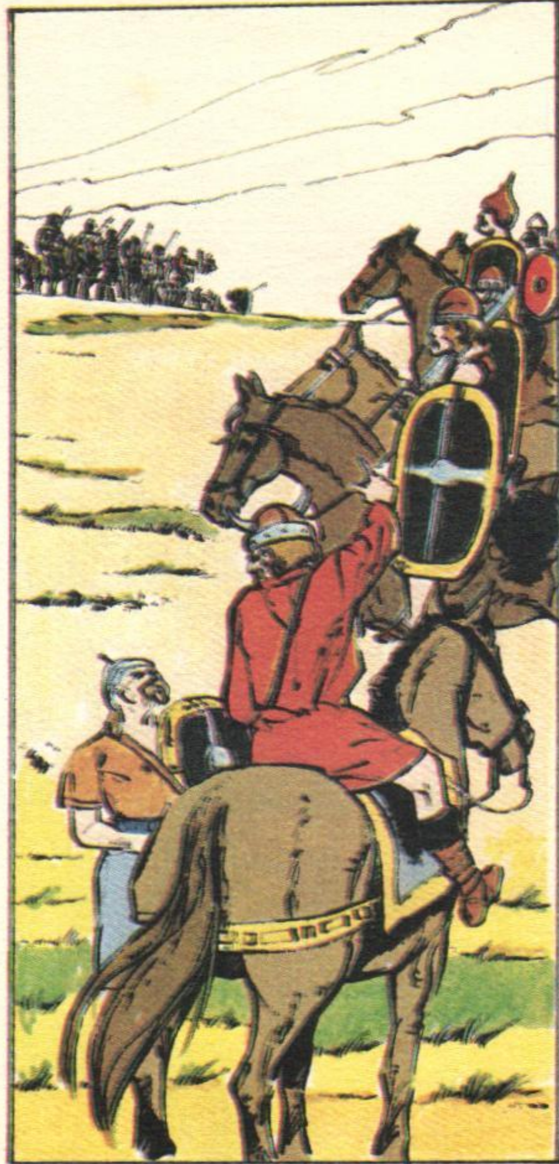

MEROVE'NİN ÇOK SAYIDA FRANK KABİ-
LESİ TARAFINDAN KRAL OLARAK TANINMA-
SINA RAĞMEN, ARADA SADECE KENDİ
LERİNİN ETRAFINDA BİRLEŞMİŞ DURUMDA
KABİLELER DE YOK DEĞİLDİ.

FRANK KRALLIĞI EN PARLAK DEVRİNİ DAHA
ÇOCUK DENECEK YAŞTA TAHTA ÇIKAN (481)
I. KLOVİS DEVRİNDE YAŞADI. GENÇ KRAL
GÜNEYE BİR SEFER DÜZENLEYEREK
ROMA VALİSİ SYAGRİUS'U SOİSSONS'DA
(SUASON) YENİLGİYE UĞRATTI
(486)

37

KRALIN BÜYÜK BİR ZAFER ELDE ETMESİ ÜZERİNE ÇOK SAYIDA FRANK KAVMİ, ÖZELLİKLE COLOGNE (KOLOYN) SEHRİ CİVARINDA YAŞAYANLAR, KENDİSİNE BAĞLILIKLARINI BİLDİRDİLER.

GERMEN KAVİMLERİNİN EN SAVAŞÇILARINDAN BİRİ OLAN ALAMANLARIN COLOGNE KENTİNİ KUSATMALARI ÜZERİNE KLOVİS HAREKETE GEÇTİ. İKİ ORDU TOLBİAC'DA (TOLBİAK) KARSILASTILAR. SAVASI KAZANAN KLOVİS TOPRAKLARINI BU KEZ BÂLE'E (BAL) KADAR GENİSLETTİ.

FRANKLAR BU TARİHE KADAR GERMEN TANRILARINA TAPARLARDI.

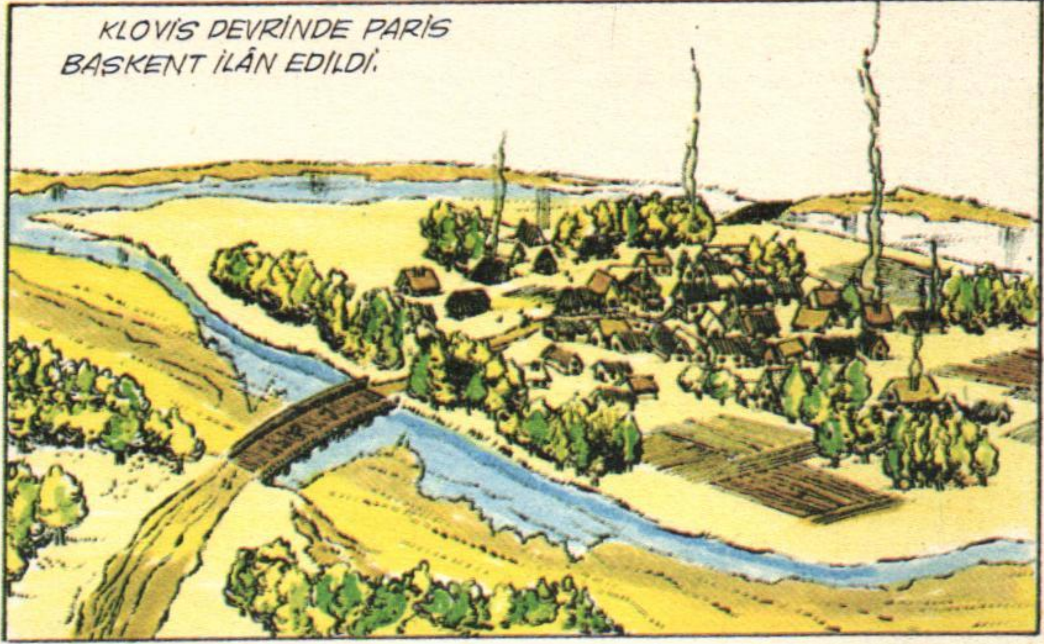

KLOVİS'İN BURGONDLU KATOLİK BİR PRENSESLE EVLENMESİNDEN SONRA REİMS KATEDRALİNDE DÜZENLENEN BİR VAFTİZ TÖRENİNDE (496) KRAL 3.000 ASKERİ İLE BİRLİKTE VAFTİZ EDİLDİ VE HIRISTİYANLIK DEVLETİN RESMİ DİNİ HALİNE GELDİ.

39

KLOVİS, YARIM ASIRDAN FAZLA BİR SÜRE AKİTANYA'YI İSGÂL ETMİS OLAN VİZİGOTLAR ÜZERİNE BİR SEFER DÜZENLEYEREK ONLARI VOUİLLÉ'DE (VUYE) BOZGUNA UĞRATTI.

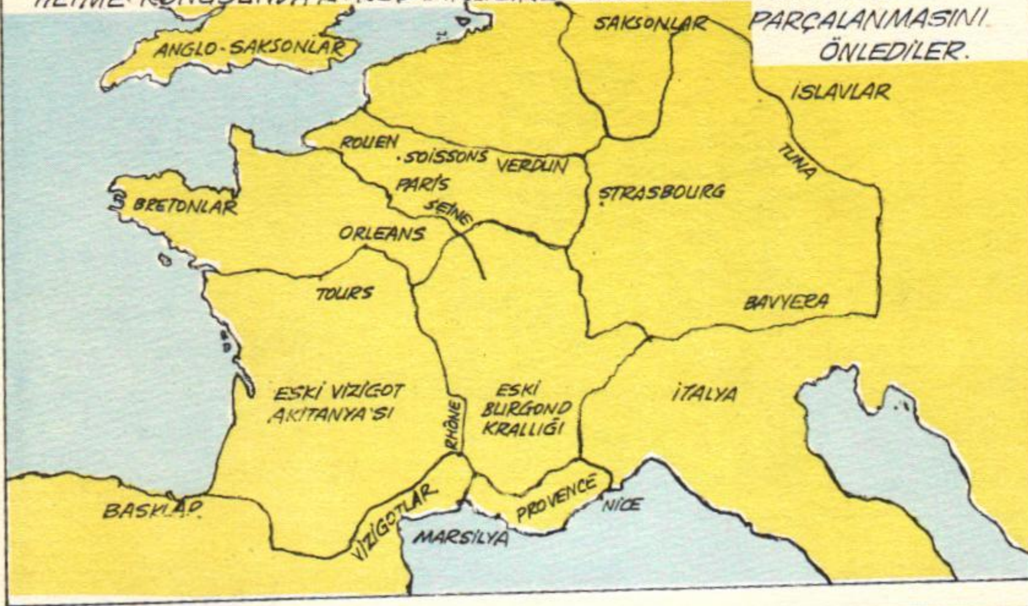

BİZANS İMPARATORU ANASTASİUS TARAFINDAN KENDİSİNE KONSÜL VE AUGUSTUS UNVANI VERİLDİ. BÖYLECE BİZANS, KLOVİS'İN ASKERİ GÜCÜNÜ KABUL ETMİŞ OLUYORDU.

40

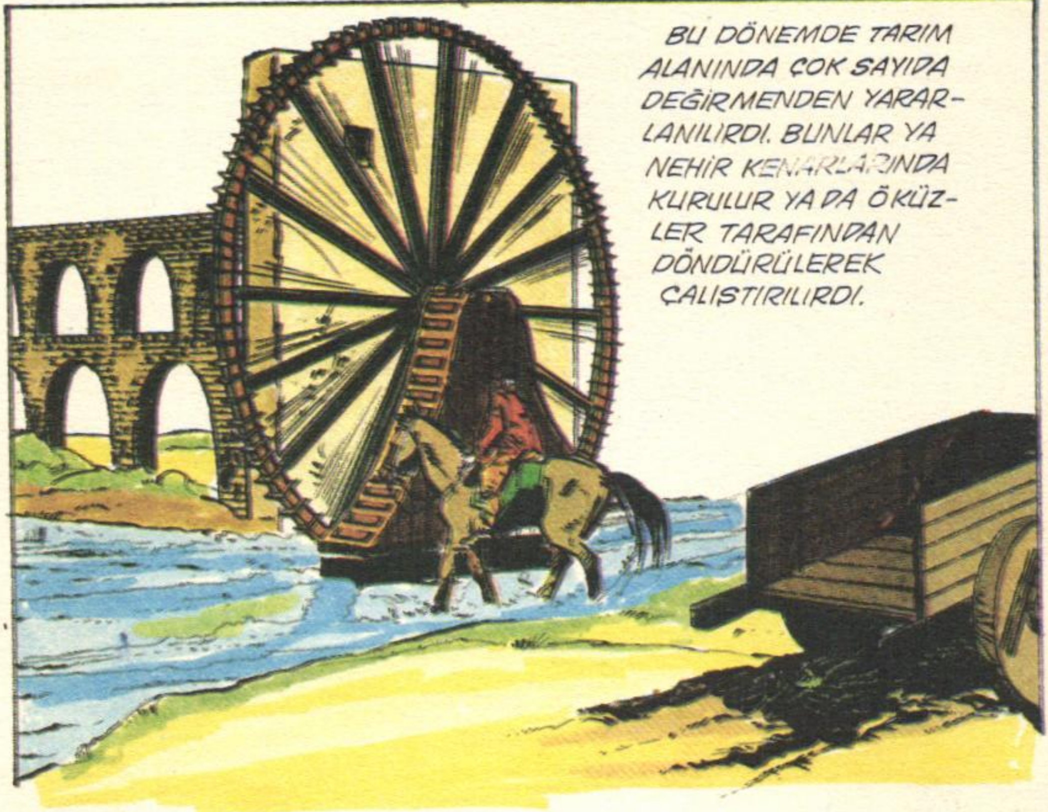

MESELÂ MİRAS KONUSUNDA ŞÖYLE BİR HÜKÜM GETİRİLMİŞTİ. ERKEK MİRASÇILARIN SÖZ KONUSU OLDUĞU DURUMLARDA KADINLAR TOPRAKTAN MİRAS KONUSUNDA YARARLANMA HAKKINA SAHİP DEĞİLLERDİ. BUNDA GAYE EVLİLİK YOLUYLA TOPRAKLARIN BÖLÜNMESİNİ ÖNLEMEKTİ.

KLOVİS'İN ÖLÜMÜNDEN (511) SONRA ÜLKE TOPRAKLARI OĞULLARI ARASINDA PAY EDİLMESİNE RAĞMEN KARDEŞLER BURGOND KRALLIĞI'NI VE PROVENCE'I (PROVENS - BUGÜNKÜ GÜNEY-DOĞU FRANSA) FETHETME KONUSUNDA GÖRÜŞ BİRLİĞİNE VARARAK FRANK KRALLIĞI'NIN PARÇALANMASINI ÖNLEDİLER.
ANGLO-SAKSONLAR
SAKSONLAR
İSLAVLAR
ROUEN
SOISSONS
VERDUN
PARİS
SEINE
STRASBOURG
TUNA
BRETONLAR
ORLEANS
TOURS
BAVYERA
ESKİ VİZİGOT AKİTANYA'SI
RHÔNE
ESKİ BURGOND KRALLIĞI
İTALYA
BASKLAR
VİZİGOTLAR
PROVENCE
NICE
MARSİLYA

ANCAK ADI GEÇEN BÖLGELERİN FETHİNDEN SONRA ÜLKEDE TAHT KAVGALARI BAŞLADI.

42

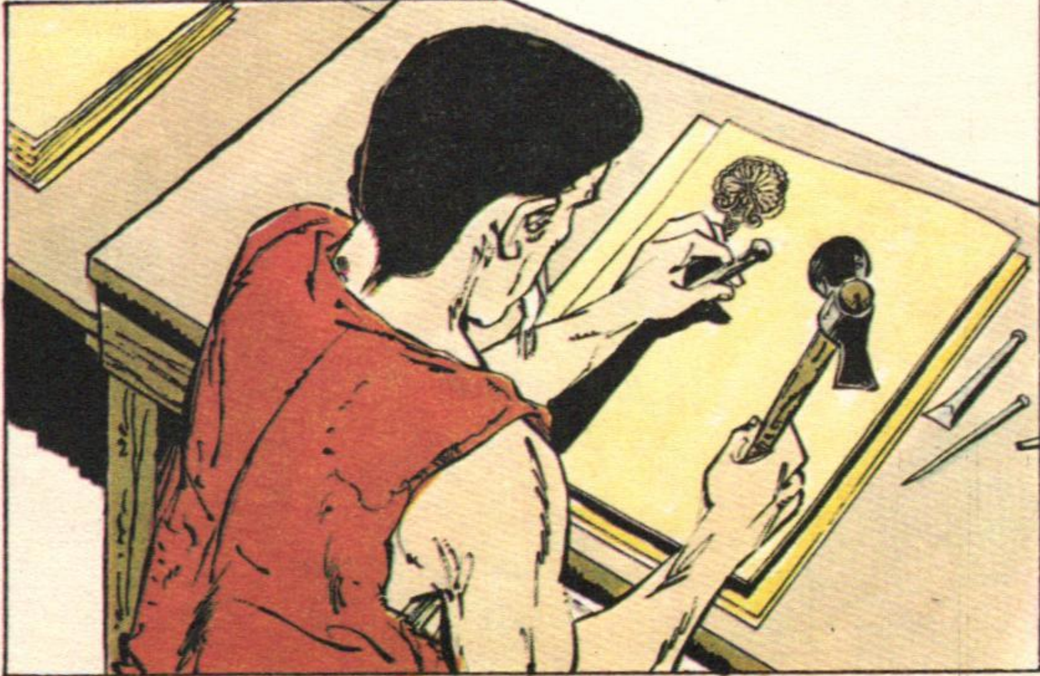
VI. YÜZYILDA ŞEHİR YA-ŞAMINDA VE TİCARETTE BİR CANLANMA GÖRÜLDÜ. NİCE (NİS) VE MARSİLYA, ÖNEMLİ BİRER İTHALAT LİMANI HALİNE GELDİLER. DOĞU'DAN İTHAL EDİLEN ÜRÜNLERİN BAŞINDA BAHARAT, PARFÜM, KU-MAŞ, PAPİRÜS, MÜCEV-HER VE DEĞERLİ TAŞ GELİRDİ.

KLOVİS VE DAHA SONRA GELENLER TARAFINDAN ÇOK SAYIDA KİLİSE VE MANASTIR İNŞA EDİLMESİNE RAĞMEN.....

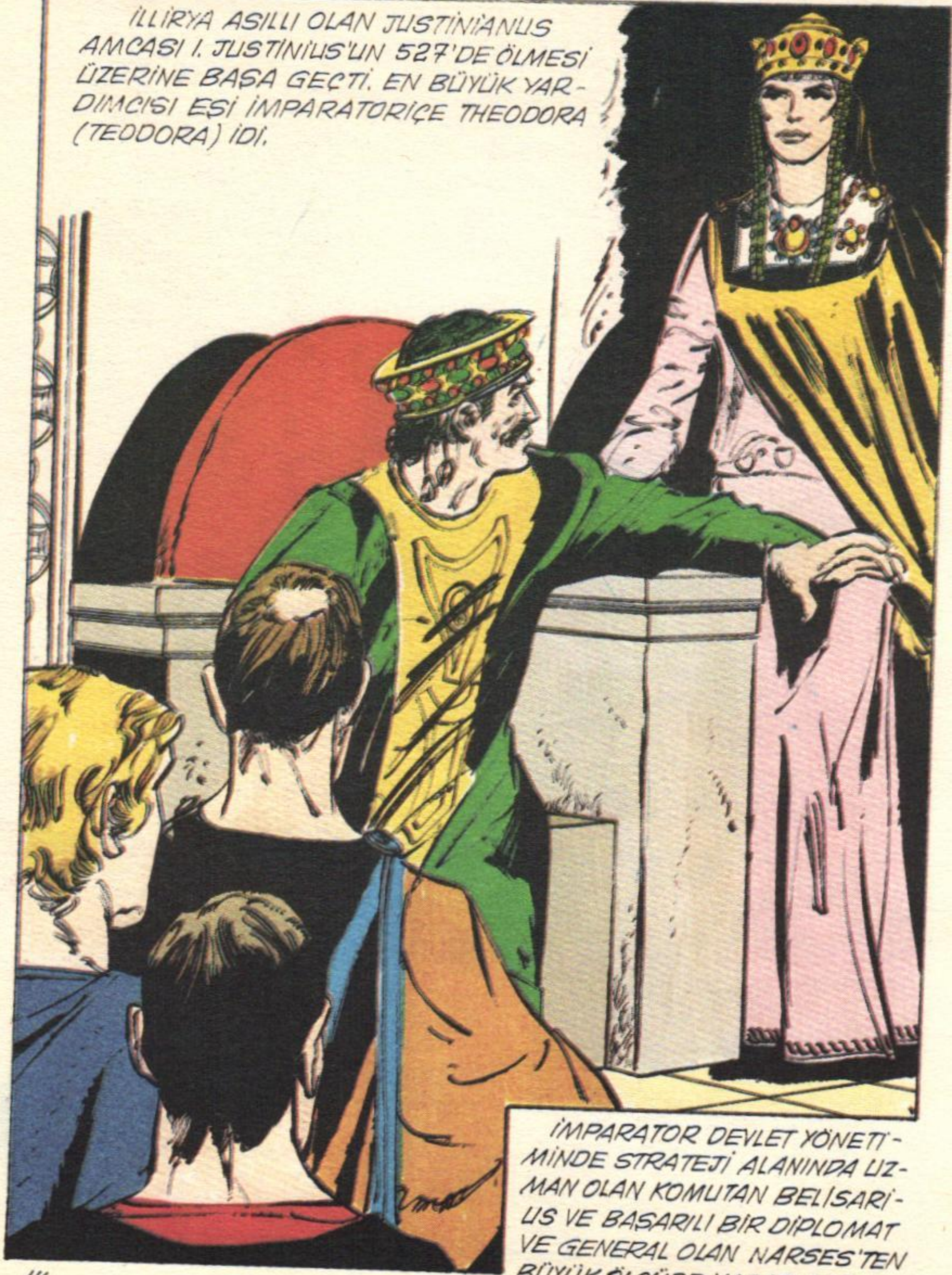
.... FRANKLAR, TARİHTE MİMARİ ESERLERİ İLE DEĞİL, KUYUMCULUK ALANINDA GÖSTERDİKLERİ BAŞARI İLE TANINIRLAR.

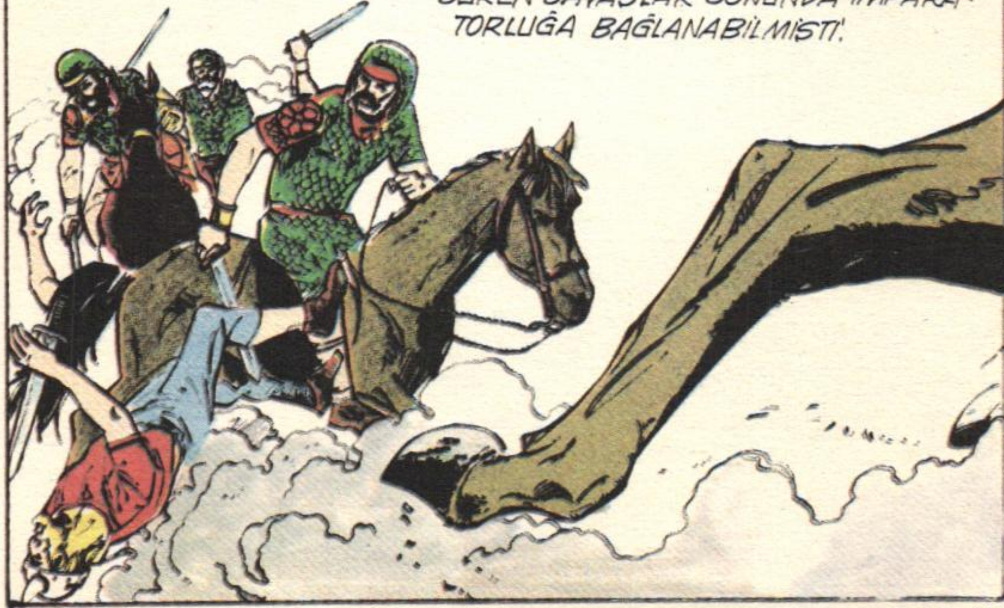

SOYLULARIN GİDEREK GÜÇ KAZAN-
MASI VE TAHT KAVGALARI SONUCU
KRALLIK VII. YÜZYILDA PARÇALANMAKTAN
KURTULAMADI. DAGOBERT (DAGOBER),
İKTİDARI SIRASINDA (629-639)
KRALLIĞI YENİDEN BİRLEŞTİRMEYİ
BAŞARDIYSA DA ONUN ÖLÜMÜ İLE
MEROVENJLER HANEDANI DA
YIKILMAYA YÜZ TUTTU.

DOĞU ROMA İMPARATORU
JUSTİNİANUS'UN ROMA-GER-
MEN KRALLIKLARI ÜZERİNE BİR
DİZİ SEFER DÜZENLEMESİ VE
ÇOĞUNDAN DA ZAFERLE DÖNME-
Sİ SONUCU ROMA İMPARATOR-
LUĞU YENİDEN DİRİLİR GİBİ
OLDU.

45

İLLİRYA ASILLI OLAN JUSTİNİANUS AMCASI I. JUSTİNİUS'UN 527'DE ÖLMESİ ÜZERİNE BAŞA GEÇTİ. EN BÜYÜK YARDIMCISI EŞİ İMPARATORİÇE THEODORA (TEODORA) İDİ.
İMPARATOR DEVLET YÖNETİMİNDE STRATEJİ ALANINDA UZMAN OLAN KOMUTAN BELİSARİUS VE BAŞARILI BİR DİPLOMAT VE GENERAL OLAN NARSES'TEN BÜYÜK ÖLÇÜDE YARARLANDI.
46

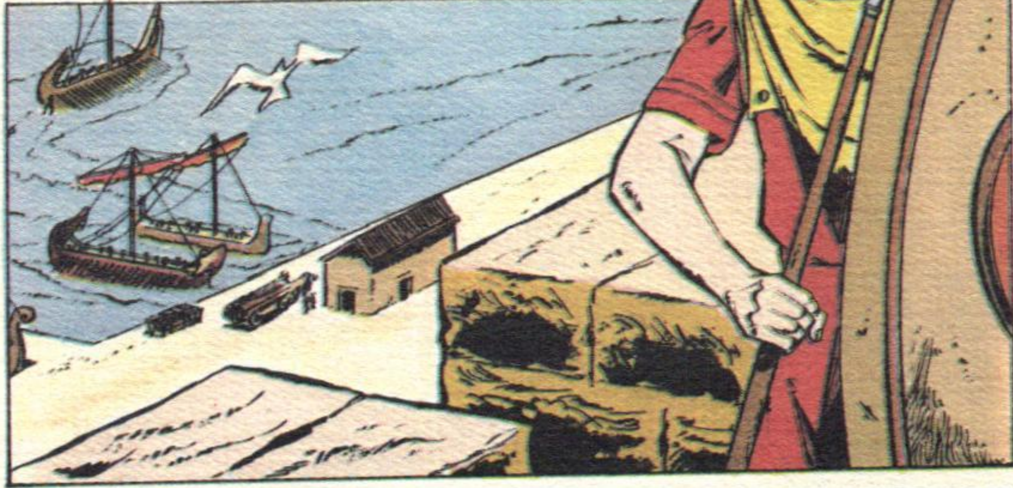

İMPARATORLUĞUN SINIRLARINI
BATIYA DOĞRU GENİSLETME YOLUNA
GİTTİ. VANDAL KRALLIĞI BELİSARİUS
TARAFINDAN ÜÇ AY GİBİ KISA BİR SÜ-
REDE FETHEDİLDİ VE İMPARATORLU-
ĞUN AFRİKA'DAKİ BÜTÜN
TOPRAKLARI BİZANS'A
GEÇTİ.

İTALYA İSE OSTROGOTLARLA 20 YIL
SÜREN SAVAŞLAR SONUNDA İMPARA-
TORLUĞA BAĞLANABİLMİŞTİ.

47

OSTROGOTLARLA SON SAVAŞ 552 YILINDA NAPOLİ YAKINLARINDA MEYDANA GELDİ. NARSES KOMUTASINDAKİ BİZANS ORDUSU SASANİLER VE LOMBARDLARLA DESTEKLENMİŞ DURUMDAYDI.
SAVAŞIN BİZANS'IN LEHİNE SONUÇLANMASI ÜZERİNE OSTROGOTLAR KİTLELER HALİNDE ASYA'YA SÜRÜLDÜLER. İTALYA BİZANS'IN BİR EYALETİ HALİNE GELDİ. BAŞKENT RAVENNA'YDI.
48

ANCAK İSPANYA'NIN FETHİ İTALYA KADAR KOLAY OLMADI. BİZANS VİZİGOTLARLA YAPTIĞI SAVAŞ SONUNDA YARIMADANIN SADECE GÜNEY SAHİLLERİNDE BİRKAÇ LİMAN KENTİYLE YETİNMEK ZORUNDA KALDI. BU KADARI BİLE ONUN AKDENİZ'E HÂKİM OLMASINA YETMİŞTİ.

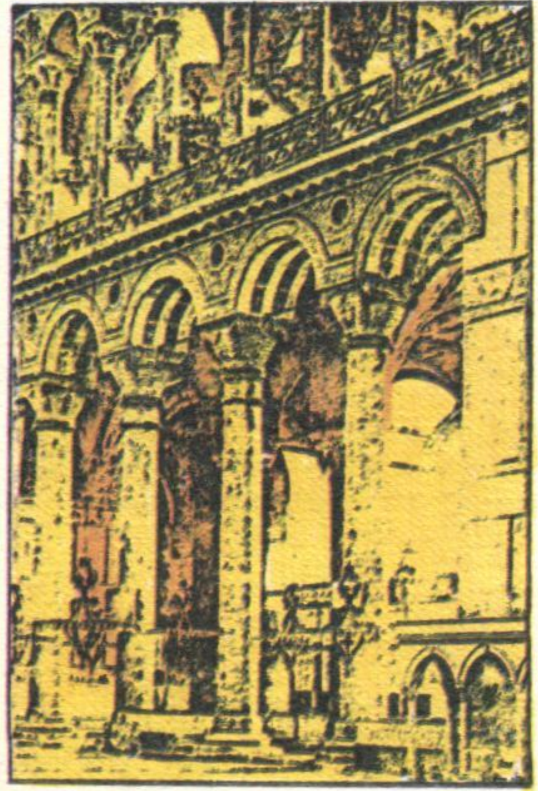

49

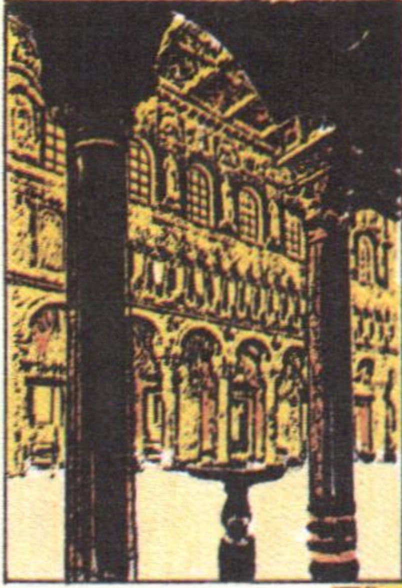
JUSTİNİANUS'UN BAŞARILA-
RI SADECE ASKERİ ALANDA
KALMADI. ONUN DEVRİNDE BİR
KANUNLAR DERGİSİ ÇIKARTI-
LARAK HUKUKİ İŞLEMLER
DÜZENE KONDU.

İMPARATORUN DEYİMİ İLE
"GEÇMİŞ VE GELECEKTE EŞİ BU-
LUNMAYAN" AYASOFYA KİLİSESİ
İNŞA EDİLDİ (532-537). KİLİSENİN
YAPIMINDA 10.000 KİŞİ GÖREV
ALMIŞTI.

AYASOFYA KİLİSESİ GREKO-ROMEN MİMARİSİ İLE DOĞU MİMARİSİNİN BİR KARIŞIMIDIR. BU TARZ DAHA SONRA RAVENNA'DAKİ SANT'A POLLİNARE VE VENEDİK'TEKİ SAN MARCO (MARKO) KİLİSELERİNDE DE UYGULANMIŞTIR.

GÖSTERİŞLİ DUVAR SÜSLEMELERİ, ALTIN VE DEĞERLİ TAŞLARLA SÜSLÜ MİHRABI VE DİNİ KONULARI İŞLEYEN BİRBİRİNDEN GÜZEL MOZAİKLERİ İLE O DEVRİN EN ÖNEMLİ MİMARİ ESERİDİR. ÖTEKİ ESERLER ARASINDA, SU KEMERLERİ, KÖPRÜLER, TAHKİMATLAR, KİLİSELER, HAMAMLAR VE HİPODROMLAR SAYILABİLİR

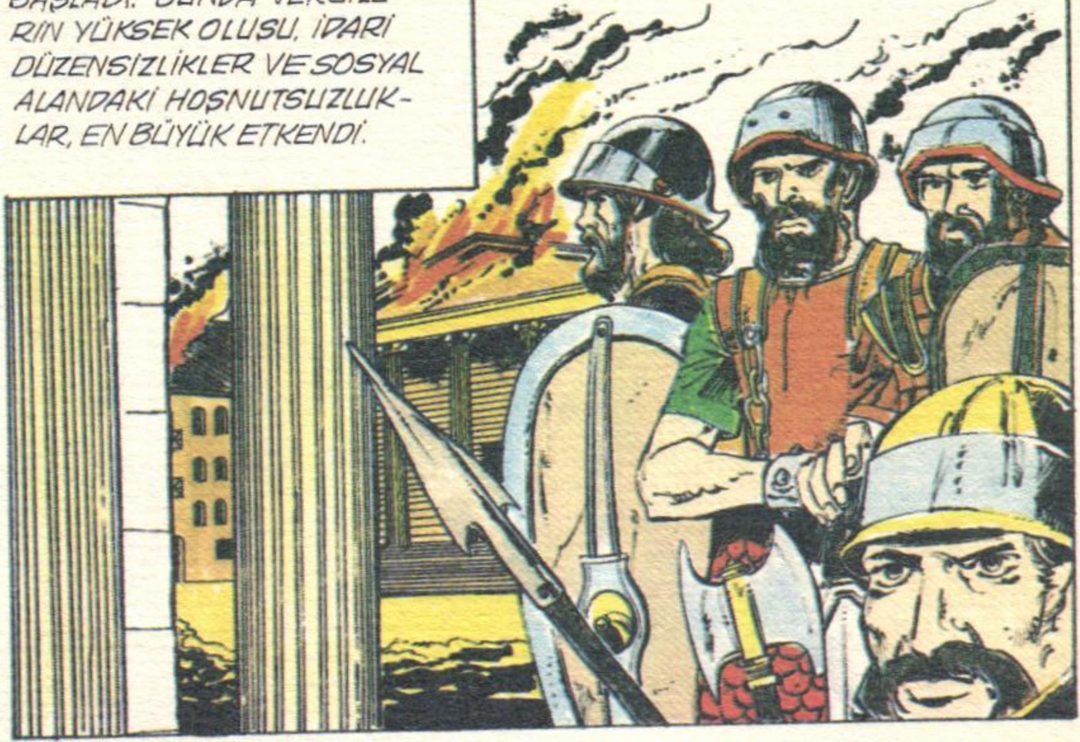
BU DEVİRDE BİR BASKA SOSYAL TESİS, ATLI ARABA YARISLARI VE VAHŞİ HAYVANLARLA DÖVÜŞLERİN YAPILDIĞI HİPODROMLARDI. ZENGİN YA DA FAKİR HER SINIFTAN HALK BU GÖSTERİLERE KATILIR VE COSKUNCA TEZAHÜRATTA BULUNURDU.

52

İMPARATORLUK JUSTİNİANUS'UN 565'TE ÖLÜMÜNDEN SONRA ZAYIFLAMAYA BAŞLADI. BUNDA VERGİLERİN YÜKSEK OLUŞU, İDARİ DÜZENSİZLİKLER VE SOSYAL ALANDAKİ HOŞNUTSUZLUKLAR, EN BÜYÜK ETKENDİ.

GERMEN ASILLI LOMBARDLAR 568'TE HEMEN HEMEN İTALYA'NIN TAMAMINI İŞGAL ETTİLER.

53

ANCAK ASIL BÜYÜK TEHLİKE, 630'DAN İTİBAREN BAŞLAYAN ARAP AKINLARIYDI. ÖNCE FİLİSTİN VE SURİYE, DAHA SONRA MISIR VE NİHAYET KÜÇÜK ASYA'NIN BİR BÖLÜMÜ VE BÜTÜN KUZEY AFRİKA İŞGAL EDİLDİ.

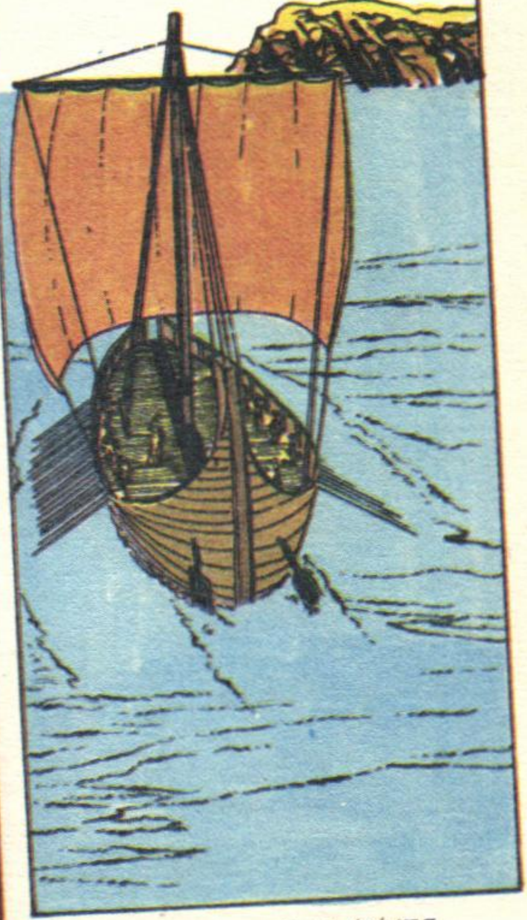

DAHA ÖNCE DE İFADE ETTİĞİMİZ GİBİ KATOLİK KİLİSESİ BU DÖNEMDE DE NÜFUZUNU KORUMA-YA DEVAM EDİYORDU.

54

BU NÜFUZUNDAN YARARLANARAK ÖNCE FRANK KRALI PAYEN KLOVİS'İN, DAHA SONRA VİZİGOT KRALI I. REKAREDO'NUN (ESKİDEN ARİANUSÇUYDU) HIRİSTİYAN DİNİNE GEÇMELERİNİ SAĞLADI (589).

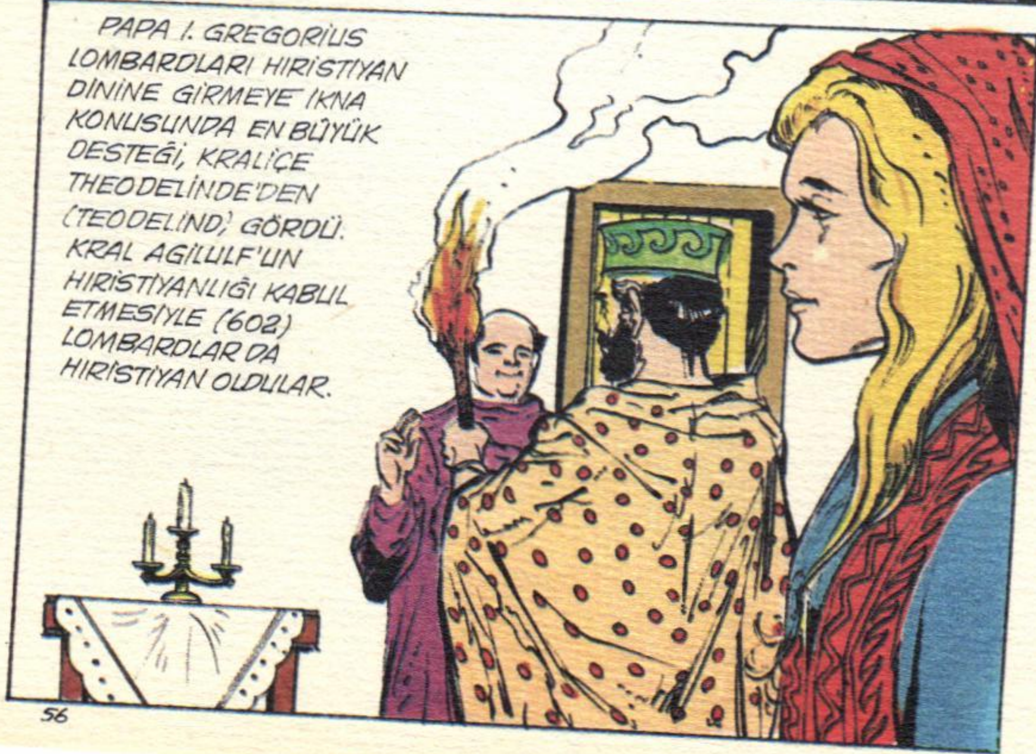

PAPA I. GREGORIUS VI. YÜZYILIN SONUNDA BRİTANYA'YA BİR GRUP MİSYONER GÖNDEREREK HIRİSTİYANLIĞIN ANGLO-SAKSONLAR ARASINDA YAYILMASINA ÖNCÜLÜK ETTİ.

İNGİLTERE'NİN 50 YIL İÇİNDE HIRİSTİYANLIĞI KABUL ETMESİNDE MİSYONERLERİN YANI SIRA İRLANDALI KEŞİŞLERİN DE ROLÜ BÜYÜKTÜ.

İRLANDA HİÇBİR ZAMAN ROMA HAKİMİYETİNE GİRMEDİĞİ İÇİN, HALKIN BU DİNİ BENİMSEME-SİNDE ROMA'NIN ETKİLİ OLDUĞU SÖYLENE-MEZ. ADA V. YÜZYILDA KESİŞ PATRİCK'İN (PATRİK) ÇABALARIYLA HIRİSTİYANLAŞMIŞ VE ADI GEÇEN KESİŞ DAHA SONRA AZİZ İLÂN EDİLMİŞTİR.

PAPA I. GREGORIUS LOMBARDLARI HIRİSTİYAN DİNİNE GİRMEYE İKNA KONUSUNDA EN BÜYÜK DESTEĞİ, KRALİÇE THEODELİNDE'DEN (TEODELİND) GÖRDÜ. KRAL AGİLULF'UN HIRİSTİYANLIĞI KABUL ETMESİYLE (602) LOMBARDLAR DA HIRİSTİYAN OLDULAR.
56

"BÜYÜK" SANIYLA ANILAN PAPA I. GREGORIUS, DİNİ TÖRENLERİ VE ÂYİNLERİ BELİRLİ KURALLARA BAĞLAYAN İLK PAPA OLUP, HIRİSTİYANLIĞIN AVRUPA'DA YAYILMASINDA VE.....

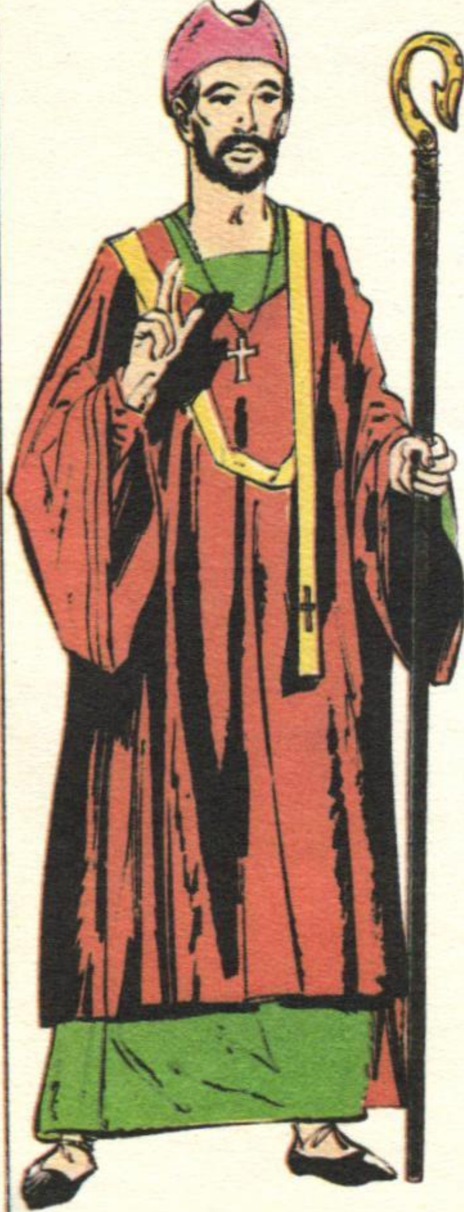
...PAPALIK OTORİTESİNİN GÜÇLENMESİNDE ÖNEMLİ BİR YERE SAHİPTİR.

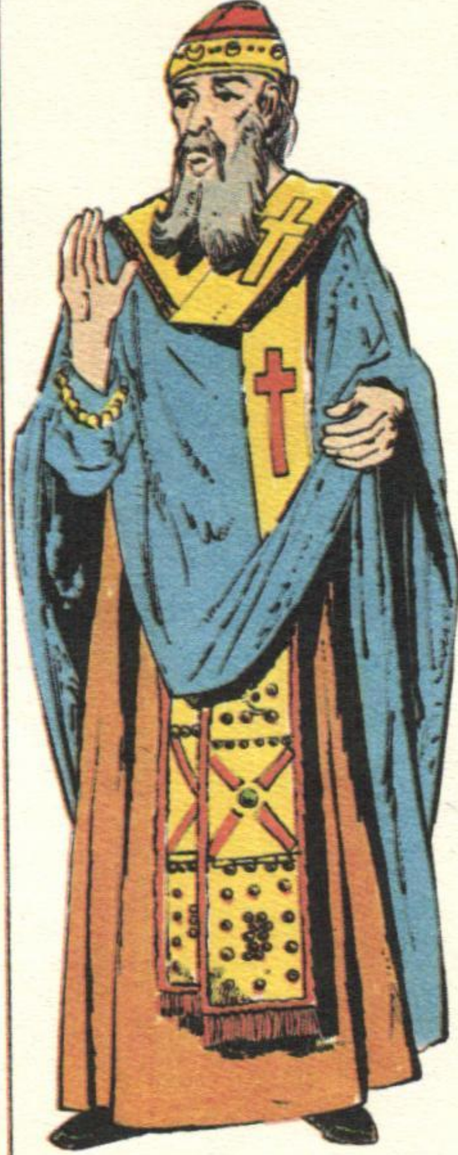

BU OTORİTENİN KAZANILMASINDA EN BÜYÜK ETKEN, PAPANIN AZİZ PETRUS'UN HALEFİ OLDUĞU KONUSUNDA BATILI DİN ADAMLARINCA KABUL EDİLEN GÖRÜŞ OLMUŞTUR.

57

ANCAK BU GÖRÜŞ DOĞULU DİN
ADAMLARI, ÖZELLİKLE ANTİOKHE-
İA (ANTAKYA), İSKENDERİYE VE
BİZANS PİSKOPOSLARINCA RED-
DEDİLMİŞ VE ROMA'NIN PAPALI-
ĞIN MERKEZİ OLDUĞU KONUSU....

....UZUN SÜRE TARTISMA KONU-
SU EDİLMİSTİR.
ZAMANLA TARTISMALARIN
KESİNLİK KAZANMASI İLE HIRİS-
TİYAN KİLİSESİNİN İKİYE AYRIL-
DIĞI GÖRÜLMEKTEDİR.

58

VII. YÜZYIL BAŞLARINDA CEREYAN EDEN EN ÖNEMLİ OLAYLAR; ROMA-GERMEN KRALLIKLARININ ÇÖKÜNTÜYE UĞRAMALARI, BİZANS İMPARATORLUĞU'NUN İSLAV, BULGAR VE PERS AKINLARINA MARUZ KALMASI, KATOLİK KİLİSESİ'NİN ROMA VE DOĞU KİLİSELERİNE AYRILMASI....
MÜLLER
... VE ARAP YARIMADASINDA GÖRÜLEN PATLAMADIR. KISA SÜREDE YARIMADANIN DIŞINA TAŞAN MÜSLÜMAN AKINLARI DÖRT BİR YANA DAĞILARAK ASIRLAR BOYUNCA DÜNYA TARİHİNİ ETKİLEMEYE DEVAM ETMİŞLERDİR..

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

476
Herül asıllı paralı askerlerin son Batı Roma imparatoru Romulus Augustulus'u tahttan indirerek yerine komutanları Odoakr'ı İtalya kralı ilan etmeleri üzerine Batı Roma İmparatorluğu da yıkılmış oldu. Bu arada Roma-Germen krallıkları güçlerinin doruğunda bulunuyorlardı. Bizans imparatoru Zenon, Kuzey Afrika'da kurulmuş olan Vandal Krallığı'nın bağımsızlığını tanıdığını bildirdi ve onunla süresiz bir barış anlaşması imzaladı. Ertesi yıl da Vizigotlara egemenlik tanıdı.

489
Ostrogotlar İtalya'yı işgal ederek Odoakr'ı yendiler ve bağımsız bir krallık kurdular.Kral Teodorik Gotlar ve Romalılarla barışçı bir politika izlemeye başladı.

496
Galya'da bir devlet kurmuş olan Frank kralı Klovis'in Katolik mezhebine geçmesi üzerine Germenlerle Gallo-Romenler arasında bir yakınlaşma doğdu.

507
Vizigotlar Vouillé'de (Vuye) Klovis'e yenik düştüler ve meydana gelen savaşta kralları II. Alarik hayatını kaybetti. İspanya'ya çekilen Vizigotlar, torunu Amalarik 526'ya doğru reşit olana kadar kral naibi sıfatıyla başta bulunan Teodorik'in egemenliğine girdiler. Aynı yıl Klovis tarafından Paris'te Havariler Kilisesi kuruldu ve Paris kısa süre sonra başkent haline geldi.

511
Frank Krallığı Klovis'in ölümünden sonra Salien Kanunu gereğince dört oğlu arasında pay edildi. Metz, Orléans, Paris ve Soissons (Metz, Orlean, Paris ve Suasson)'da dört ayrı merkez oluştu. Aynı dönemde İspanya'da kurulmuş olan Vizigot Krallığı'nın merkezi ise Toledo şehriydi.

526
Sasaniler bu tarihte Bizans'a savaş ilan ettiler. Teodorik öldü ve Ostrogot Krallığı bir süre taht mücadeleleri ile sarsıldı.

530-536
527'de imparator seçilen Justinianus Batı'ya doğru yayılmacı bir politika izlemeye başladı. Vandalların taht mücadelelerinden yararlanarak krallığı işgal etti ve 533'te kendi topraklarına kattı. Aynı şekilde Ostrogotların da iç karışıklıklarını fırsat bilerek 536'da İtalya'yı istila etti, ancak uzun süre Ostrogotlarla savaşmak zorunda kaldı. Bu yıllarda Franklar da istilacı bir politika izlemeye başlamışlar ve Burgond Krallığı (533-534) ile Provence'i (Provens'i) kendi topraklarına katmışlardı (536). Frank Krallığı elde ettiği bu sınırları VII. yüzyıla kadar korudu.

545
İngiltere'ye yerleşen Anglo-Sakson kavimler tarafından adada bir dizi otonom krallık kuruldu.

550
Vizigot Krallığı'nda Agila devrinde Katoliklere karşı sert bir politika izlenmeye başlandı (zira Vizigotlar Arius/Arianizm mezhebindendiler.) Bunun üzerine Athanagild (Atanagild) 553'te bir isyan başlatarak Bizanslılardan kendisine yardım etmelerini istedi. Yardım teklifini kabul eden bir Bizans ordusu isyanı bastırmak amacıyla İspanya'da karaya çıktı.

558
Frankların başında bu tarihte Merovenj soyundan Clotaire (Kloter) bulunuyordu. Onun 561'de ölümünden sonra ülkede birlik bozuldu ve uzun yıllar sürecek olan bir taht mücadelesi başladı.

568
Justinianus'un 565'te ölümü üzerine Bizans İmparatorluğu büyük bir siyasi buhran yaşamaya başladı. İmparatorluk bir taraftan Sasaniler, diğer taraftan İtalya'yı istila eden Lombardlarla mücadele etmek zorunda kaldı. Yarımadanın bir bölümü Lombardiya Krallığı'nın sınırları içinde kalırken, diğer bölümünde Bizans'a bağlı Ravenna Eksarklığı kuruldu. Bu arada Vizigot kralı Leovigild, İspanya'yı işgal etmiş bulunan Bizanslılara karşı zorlu bir mücadeleye girmiş bulunuyordu.

585
Siyasi birliği yeniden kurmak amacıyla Vizigot kralı Leovigild tarafından Süevler üzerine başlatılan akınlar, onlara ait toprakların krallığa katılmasıyla sonuçlandı. Ertesi yıl Leovigild öldü (586) ve yerine oğlu I. Rekaredo geçti. Rekaredo devrinde Arius mezhebi terk edilerek Katolik mezhebine geçildi (589).

590
Bu tarihte Papalık makamına I. Gregorius seçildi. Onun devrinde Papalık büyük bir güç kazanarak bütün Batı Katolik mezhebini benimsedi. İngiltere (597) ve Lombardiya (602) Hıristiyanlaştırıldı.

610-612
Sasaniler Bizans imparatoru Heraklius tarafından yenilgiye uğratıldılar. Aynı dönemde Vizigot kralı Sisebut İspanya'da Bizans ordularının son kırıntıları ile mücadeleye başladı.

621
Suintila devrinde Vizigotlar bütün İberik yarımadasına hâkim oldular. 629'da Dagobert (Dagober) tarafından sert bir politika uygulanarak Frank Krallığı'nın birliği yeniden sağlandı.

634
Müslüman Arapların Filistin, Suriye ve Mısır'ı istila etmeleri Bizans İmparatorluğu'nda yeni bir buhranın başlamasına neden oldu.

639
Dagobert' in ölümünden sonra Frank Krallığı'nda soylular krallık rejiminin aleyhine belli bir üstünlük elde ettiler. Aynı durum Vizigotlarda da söz konusuydu.

654
Ülkede birliği sağlamak amacıyla Vizigot kralı Recesvinto tarafından Gotlar ve Romalıları da kapsayan bir yasa çıkarıldı (Forum Judiciorum).

680
Kral Wamba'nın ölümünden sonra monarşi Vizigot aristokrasisi karşısında gücünü büsbütün yitirdi.

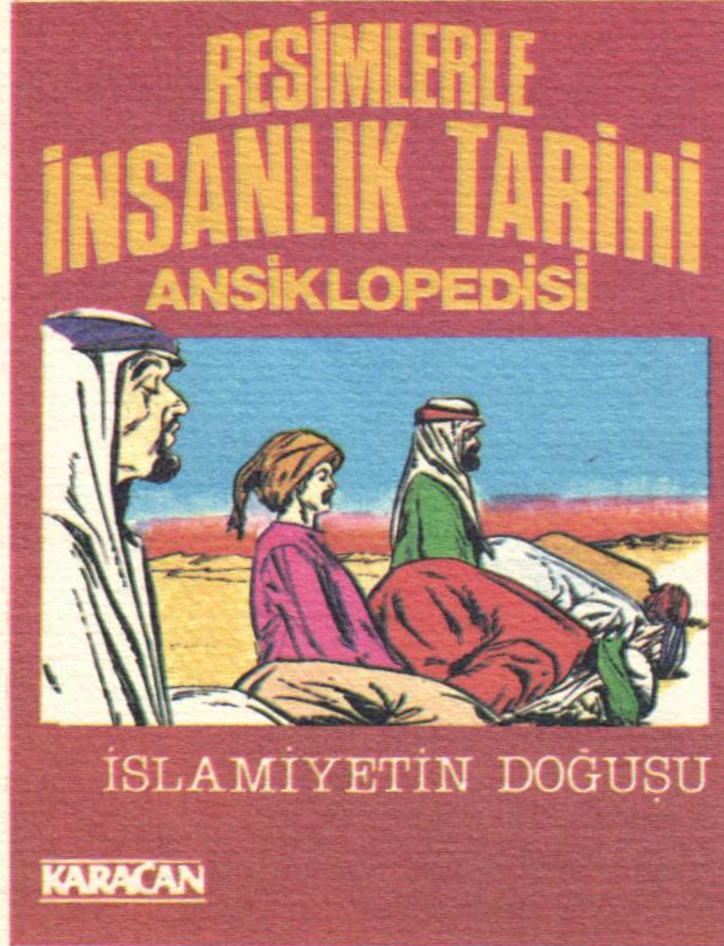
711
Vizigotlar, başlarında kralları Rodrig olduğu halde Kadis Savaşı'nda Araplara yenik düştüler.

715
Frank Krallığı'nda Merovenjler sülalesinin yerini Karolenjler sülalesi aldı.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

İSLAMİYETİN DOĞUŞU

BAYİNİZDEN ŞİMDİDEN AYIRTINIZ